

KEURUUN KAUPUNKI

TALOUSARVIO 2023 TALOUSSUUNNITELMA 2023-2026

Kaupunginvaltuuston hyväksymä 12.12.2022

Sisällys

Kaupunginjohtajan katsaus	4
1 Yleisperustelut	6
1.1 Talousarvion ja –suunnitelman rakenne.....	6
1.2 Keuruun kaupungin hallinto 2023	8
1.3 Kuntatalouden lähtökohdat vuonna 2023.....	9
Kuntatalous.....	9
1.4 Keuruun kaupungin talous 2023.....	10
1.4.1 Toimintakate.....	10
1.4.2 Verotulot.....	10
1.4.3 Kiinteistövero.....	12
1.4.4 Yhteisöverojen tuotto.....	13
1.4.5 Valtionosuudet	13
1.4.6 Investoinnit ja lainakanta.....	13
1.5 Keuruun kaupungin strategia vuosille 2022–2032	14
2 Käyttötalousosa	16
2.1 Keskusvaalilautakunta	16
2.2 Tarkastuslautakunta	16
2.3 Kaupunginhallitus	17
2.3.1 Kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto.....	17
2.3.2 Konsernipalvelut	17
2.3.3 Hallintopalvelut	19
2.4 Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunta	26
2.4.1 Kasvatuspalvelut	26
2.4.2 Opetuspalvelut	28
2.4.3 Koulutuspalvelut.....	30
2.4.4 Vapaa-aikapalvelut	32
2.4.5 Kirjastopalvelut.....	34
2.5 Opistolautakunta	36
2.6 Elinvoima ja asuin ympäristölautakunta.....	38
2.6.1 Elinvoimapalvelut	39
2.6.2 Tekniset palvelut.....	40
2.6.3 Maaseutupalvelut.....	41
2.7 Viranomaispalvelut.....	43
2.7.1 Rakennusvalvonta.....	43

2.7.2 Ympäristöterveyspalvelut ja ympäristönsuojelu	43
3 Tuloslaskelmaosa.....	45
3.1 Tuloslaskelma 2023 ilman Vesi liikelaitosta.....	45
3.2 Tuloslaskelma 2023 Vesi liikelaitos mukaan lukien	46
3.3 Vesi liikelaitoksen vaikutus vuoden 2023 tuloslaskelmaan	47
3.4 Tuloslaskelma 2023–2026	48
4 Rahoitusosa	49
4.1 Rahoituslaskelma 2023 Vesi liikelaitos mukaan lukien.....	49
4.2 Vesi liikelaitoksen vaikutus vuoden 2023 rahoituslaskelmaan.....	49
4.3 Rahoituslaskelma 2023–2026.....	51
5 Investointiosa	52
5.1 Kaupungin investoinnit ilman liikelaitosta.....	53
5.2 Kaupungin investointisuunnitelma 2023–2026	54
6 Keuruun Vesi liikelaitos.....	58
6.1 Vesi liikelaitoksen tuloslaskelma 2023	59
6.2 Vesi liikelaitoksen rahoituslaskelma 2023	60
6.3 Vesi liikelaitoksen investointisuunnitelma vuodelle 2023–2026.....	61
7 Keuruun konserni	62
7.1 Konsernin kuvaus.....	62
7.2 Tytäryhteisöjen kuvaus ja taloudelliset tavoitteet	63

Kaupunginjohtajan katsaus

Vuoden 2023 talousarvion laatimisen aikana on eletty historiallisen epävarmoja aikoja. Sote-uudistus sekä maailmanpoliittinen tilanne ovat asettaneet merkittäviä haasteita niin koko Suomen, kuin myös Keuruun kaupungin taloudelle.

Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut sekä pelastustoimi siirtyvät hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta. Historiallinen hallinnon uudistus vaikuttaa merkittävästi kaupungin toimintaan sekä talouteen. Toimintakulumme vähenevät noin puolella, kun vastaavasti tulot alenevat noin 60 prosentilla. Sote-palveluiden poistumisen lisäksi kaupungin ateriapalvelut siirtyvät uuteen seudulliseen yhtiöön, jotta varmistamme laadukkaan ja paikallisen ateriatuotannon kuntalaisillemme myös jatkossa.

Taloudellisten haasteiden lisäksi edessämme on uuden kaupunkiorganisaation aloittaminen vuoden 2023 alusta. Niin henkilöstö- kuin päätöksenteko-organisaation rakenteita on muokattu vuoden 2022 puolella, jotta Keuruun kaupungin toiminta vastaisi mahdollisimman hyvin uuden kunnan roolia ja tehtäviä. Toimialarakennetta on virtaviivaistettu ja lautakuntajakoa uudistettu. Samalla lautakuntien nimiä on muutettu. Hienoa on, että pystyimme tekemään päätökset muutoksista jo vuoden 2022 puolella, jotta talousarviovuonna pystymme heti alusta alkaen toimimaan uudessa iskussa kuntalaisia varten. Vuosi 2023 tulee olemaan uuden opettelua sekä muutosjohtamisen aikaa, ja onnistumiseen tarvitsemme kaikkia, niin jokaista henkilöstön jäsentä kuin päättäjiäkin.

Vuoden 2023 talousarvio on rakentunut talouden tasapainotusohjelmalle, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2022 kesäkuussa. Ohjelman mukaan vuoden 2023 talousarvion piti olla 2,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tulokseen pääsemiseksi vuodelle 2023 saatiin tehtyä pysyviä säästöjä toimintakuluista noin 1,3 miljoonan euron edestä. Lähtökohta oli siis varsin hyvä ja talouden tasapainottamisohjelman laatimisprosessi onnistunut.

Kesäkuun 2022 jälkeen tapahtui kuitenkin paljon. Vuoden 2022 alkupuolella alkaneen Ukrainan sodan myötä korot lähtivät nousuun. Keuruun kaupungin lainamäärällä tämä tarkoittaa arvion mukaan noin 1,8 miljoonan euron edestä korkokulujen kasvua, kun aiemmin koroista on päinvastoin saatu tuloja. Lisäksi energian, elintarvikkeiden, tavaroiden ja polttoaineen hinnan nousu vaativat lisäämään euroja talousarvioon. Myös henkilöstökulut kasvoivat ennakoitua suurempien palkankorotusten myötä. Suurin isku kuitenkin oli valtionosuuksien lasku syksyn 2021 ennusteesta, jonka mukaan valtionosuudet vähenivät aiemmista laskelmista poiketen lisää noin 3 miljoonalla eurolla. Kaupungin tulorahoitus tippuukin roimasti, mikä vaatii talouden tasapainottamista myös tulevina vuosina.

Keuruun kaupungin valtionosuudet ovat vuonna 2023 noin 6,7 miljoonaa euroa, kun ne vuonna 2022 olivat noin 30 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 tuloveroprosentti muodostuu vuoden 2022 tuloveroprosentista (21,75) vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä. Tuloveroprosentti vuodelle 2023 on näin ollen 9,11 prosenttia. Keuruun kaupungin verotulojen arvioidaan olevan noin 21,7 miljoonaa euroa vuonna 2023. Toisin kuin valtionosuudet, verotulot ovat kehittyneet parempaan suuntaan

aiemmista ennusteista poiketen. Kaupungin valtionosuudet sekä verotulot ovat yhteensä noin 28,4 miljoonaa euroa.

Kaupungin lainamäärä on 56,5 miljoonaa euroa, kun se edellisvuonna oli 59,2 miljoonaa euroa. Keuruun kaupungin investointitasoa on laskettu kestäväälle tasolle, ja investoinnit vuoden 2023 talousarviossa ovat noin 2,0 miljoonaa euroa.

Kokonaisuudessaan talousarvio vuodelle 2023 on noin 0,9 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Taloudellisista haasteista huolimatta toiminnallisesti ensi vuosi tulee olemaan mielenkiintoinen ja innostava, sillä paljon positiivista kehittämistä ja uuden ihmettelyä on edessä. Uusi organisaatiomalli astuu voimaan vuoden alussa, minkä lisäksi pääsemme toteuttamaan uutta kaupunkistrategiaa toimenpideohjelmien myötä. Kaupunginvaltuuston vuonna 2022 hyväksymän kaupunkistrategian tavoitteena on siivittää Keuruuta kohti oppivaa yrityskaupunkia vuonna 2032. Strategian toimenpideohjelmissa kuluvalle valtuustokaudelle on asetettu noin 200 erilaista toimenpidettä, joiden myötä Keuruun kaupunki on rohkeasti kokeileva, avoin ja oppiva yrityskaupunki. Talousarviossa esitetyt toiminnalliset tavoitteet on johdettu kaupunkistrategian toimenpideohjelmista.

Yleiskatsauksena vuoden 2023 talousarviosta voidaan todeta, että ensi vuonna talous on meille tiukka isäntä, mutta se ei suitsi kehittämistä tai halua palvella kuntalaisia entistä paremmin.

Haluan kiittää kaupungin henkilöstöä ja johtavia viranhaltijoita, jotka ovat tehneet uskomattoman hyvää ja sinnikästä työtä talouden suunnittelun ja hallinnan eteen. Muutokset ovat vaatineet henkilöstöltä paljon epävarmuuden sietämistä, mutta olemme selvinneet tähän mennessä kiitettävästi. Iso kiitos kuuluu myös luottamushenkilöille, jotka ovat pystyneet tekemään vaikeita päätöksiä haastavassa taloudellisessa tilanteessa. Avoin, rakentava ja hyvä yhteistyö tulee jatkumaan myös talousarviovuonna.

Keuruulla 23.11.2022

Noora Pajari
Kaupunginjohtaja

1 Yleisperustelut

1.1 Talousarvion ja –suunnitelman rakenne

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kaupungille seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio sekä suunnitelmakaudeksi taloussuunnitelma. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma vähintään kolmeksi vuodeksi. Keuruulla suunnitelmakausi on neljä vuotta. Talousarvion valmistelusta vastaa kaupunginhallitus sekä kukin toimielin omalla toimialallaan. Vesi liikelaitoksen valmistelusta vastaa johtokunta.

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kaupunkistrategiaa. Lisäksi on otettava huomioon, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä lisäksi osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarvio ja –suunnitelma koostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta.

Kuntalaki velvoittaa, että taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kaupungin taseeseen kertynyt alijäämä on katettava enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tähän liittyen kuntalaki on poikkeuksellisesti koronapandemian takia muutettu väliaikaisesti 1.12.2020 alijäämän kattamista koskevan määräajan osalta. Kunta voi hakemuksesta valtiovarainministeriön päätöksellä saada oikeuden kattaa alijäämän kuuden vuoden aikana. Laki on voimassa 31.12.2025 asti.

Keuruun kaupungin talousarviokirjan rakenne säilyy pääosin ennallaan. Taloussuunnitelman 2023–2026 ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi (2023). Seuraavien vuosien kehitystä on tarkasteltu tuloslaskelman, investointien ja rahoituslaskelman tasolla. Suunnitelmavuosia ei ole tarkasteltu toimiala- eikä tulosalueella. Toimialoilla ei ole myöskään tehty vertailua vuoden 2021 tilinpäätökseen eikä talousarviovuoteen 2022. Vertailua ei tehty, koska siirrytään vuoden 2023 alusta uuteen organisaatorakenteeseen. Valtuusto hyväksyi 10.10.2022 uuden organisaatiouudistuksen, joka tulee voimaan 1.1.2023. Käyttötalousosiossa tulosalueella on pelkästään vuodelle 2023 sisäisten ja ulkoisten erien tulo- ja menoarviot.

Ensi vuoden merkittävin muutos on terveystalouden ja pelastustoimen palvelujen siirtyminen hyvinvointialueelle. Lisäksi ensi vuonna Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos yhtiöitetään, jolloin yhtiö otetaan huomioon konsernitilinpäätöksessä.

Vuodelle 2023 talousarvioon on tehty tasapainottamisohjelma vuosille 2023–2026 (Valtuusto 13.6.2022 § 21). Tasapainottamisohjelman avulla vuodelle 2023 säästökohteita löydettiin 1,3 miljoonaa euroa. Vuodelle 2024 2,0 miljoonaa euroa, vuodelle 2025 2,4 miljoonaa euroa ja vuodelle 2026 2,7 miljoonaa euroa.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuustoon nähden sitovat erät on esitetty tarkemmin taulukossa.

	Sitova erä	TA 2023
Käyttötalous		
Keskusvaalilautakunta	Toimintakate	-18 540
Tarkastuslautakunta	Toimintakate	-27 040
Kaupunginhallitus	Toimintakate	-3 309 230
Kasvu- ja hyvinvointipalvelut	Toimintakate	-21 163 610
Elinvoima- ja asuinympäristöpalvelut	Toimintakate	418 510
Liikelaitos		
Keuruun kaupungin Vesi liikelaitos	Yli-/alijäämä	14 350
Tuloslaskelma		
Verotulot	Verotulot yhteensä	21 705 000
Valtionosuudet	Valtionosuudet yhteensä	6 738 970
Rahoitustulot ja –menot	Kaupunki + liikelaitos yht.	-1 326 300
Rahoituslaskelma		
Antolainauksen muutokset	Muutos yhteensä	100 000
Lainakannan muutokset	Muutos yhteensä	-2 245 510
Investointiosa		
Kaupunginhallitus	Kiinteä omaisuus, menot	40 000
Kaupunginhallitus	Kiinteä omaisuus, tulot	40 000
Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunta	Irtain käyttöomaisuus, menot	95 000
Elinvoiman ja asuin ympäristön lautakunta	Muu käyttöomaisuus, menot	1 185 000
Elinvoiman ja asuin ympäristön lautakunta	Muu käyttöomaisuus, tulot	70 000
Elinvoiman ja asuin ympäristön lautakunta	Talonrakennus, menot	140 000
Elinvoiman ja asuin ympäristön lautakunta	Irtain käyttöomaisuus, menot	30 000
Keuruun Vesi liikelaitos	Muu käyttöomaisuus, menot	470 000

Käyttötalouden sitova erä on toimialalla määrärahan menojen ja tuloarvion tulojen erotus eli toimintakate. Kunkin toimialajohtajan vastuulla on toimialan määräraha. Toimialajohtaja tekee määrärahan ylittyessä tarvittavat esitykset lautakunnalle. Liikelaitoksen sitova erä on tilikauden yli-/alijäämä, josta vastuussa on liikelaitoksen päällikkö. Hän raportoi määrärahan ylittyessä johtokuntaa.

Tuloslaskelmaan nähden sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustulot ja –menot. Rahoituslaskelman osalta sitovia eriä ovat antolainauksen ja lainakannan muutokset. Investointiosassa kaupunkia ja liikelaitosta sitovia eriä valtuustoon nähden ovat taulukossa esitetyt ryhmä investointimenoista ja –tuloista.

Kaupungin talousarviossa asetetaan valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet myös merkittävimmille tytäryhteisöille. Merkittävimpiä tytäryhteisöjä ovat Keuruun Sähkö Oy, Kehittämisyhtiö Keulink Oy, Keuruun Toimitilat Oy ja Keuruun Asunnot Oy.

1.2 Keuruun kaupungin hallinto 2023

Kaupunginvaltuusto hyväksyi organisaatiouudistuksen 10.10.2022 (§ 27).
Alla kuvissa henkilöstö- ja päätöksenteko-organisaatiot 1.1.2023 alkaen.

Päätöksenteko-organisaatio 1.1.2023 alkaen

1.3 Kuntatalouden lähtökohdat vuonna 2023

Yleinen taloustilanne

Valtiovarainministeriö ennusti alkuvuodesta, että bruttokansantuote (BKT) kasvaa Suomessa 1,7 prosenttia vuonna 2022. Talouden tuotanto on kehittynyt suotuisasti vuoden 2022 alussa. Myös työllisyyden kasvu on kehittynyt edelleen vuoden alussa nopeasti. Talouden tuotannon suotuisaa kehitystä on huonontanut hyödykkeiden ja energian hintojen voimakas nousu sekä Venäjän ja Ukrainan välinen sota. Tämän vuoksi talouskasvun odotetaan hidastuvan loppuvuonna vielä enemmän, mitä kesällä ennakoitiin. BKT:n odotetaan hidastuvan 0,5 prosenttia vuonna 2023. Vuosina 2024–2026 arvioidaan, että BKT:n kasvu on talouden potentiaalista kasvua nopeampaa, noin 1,4 prosenttia vuosittain.

Korkea hintataso ja työllisyystilanteen heikentyminen hidastavat kotitalouksien ostovoiman kasvua vuonna 2023. Talouskasvu jää hyvin niukaksi ja työvoiman kysyntä vähenee, joten työllisten määrä supistuu hieman vuonna 2023. Vuoden 2022 ennakoitu työllisyysaste on 73,9 prosenttia, vuonna 2023 73,8 prosenttia.

Syyskuussa inflaatio oli Suomessa 8,4 prosenttia. Valtiovarainministeriö ennustaa, että inflaatio hidastuu keskimäärin 3,2 prosenttiin vuonna 2023. Erityisesti sähkön hintojen oletetaan markkinahintojen kehityksen perusteella pysyvän korkealla vuoden 2023 alkupuolelle saakka. Energian hintojen odotetaan hieman laskevan vuoden 2023 loppupuolelta alkaen.

Vuonna 2023 alijäämä alkaa kasvaa uudelleen, kun talouden kasvu hidastuu ja työllisyys heikkenee. Julkisen talouden merkittävimmät riskit liittyvät yleiseen talouskehitykseen. Myös Venäjän ja Ukrainan välinen sota aiheuttaa markkinahäiriöitä julkiseen talouteen. Merkittävänä riskinä voidaan pitää myös korkotason nopeata kasvua, mikä rasittaa julkista taloutta pidemmällä aikavälillä.

Lähde: VM

Kuntatalous

Hallitusohjelman mukaiset tehtävien ja velvoitteiden lisäykset on tehty pääosin jo aikaisempina vuosina. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien siirto hyvinvointialueille muuttaa merkittävästi kuntataloutta vuodesta 2023 alkaen. Kuntatalouden koko pienenee, väestön ikärakenteen välitön menopaine siirtyy pois kunnilta. Uudistuksen jälkeen kuntien vastuu siirtyy erityisesti sivistyksellisiin perusoikeuksiin. Uudistus vaikuttaa myös kuntien valtionosuusjärjestelmän peruspalvelujen valtionosuuksien ja kuntien verotulomenetysten korvausten määrään. Korvausten määrä vähenee uudistuksen yhteydessä noin 70 prosentilla.

Sote-uudistuksen yhteydessä tämän hetken arviolaskelman mukaan siirtyvien kustannusten yhteismäärä on noin 21,2 miljardia euroa. Kunnilta tuloista eniten siirtyy kunnallisveroa noin 13,11 miljardia euroa, mikä toteutetaan alentamalla kaikkien kuntien veroprosentteja 12,64 prosenttiyksiköllä. Kunnallisverotulon lisäksi myös yhteisöverosta siirretään kolmasosa (noin 0,82 miljardia euroa) ja peruspalvelujen valtionosuudesta noin 5,36 miljardia euroa ja veromenetysten korvauksista 1,94

miljardia euroa. Kuntien toimintakatteessa kuntien tilanne on kuitenkin sote-uudistuksen jälkeen kohentumassa.

Lähde: VM

1.4 Keuruun kaupungin talous 2023

Kaupungin talouden luvut ovat ulkoisia. Vuosi 2022 (alkuperäinen talousarvio) vertailuvuotena on poikkeuksellinen, koska sote-palvelut ja pelastustoimi siirtyivät vuoden 2023 alussa hyvinvointialueelle, jonka vuoksi vuoden 2022 ja 2023 luvuissa on isoja eroja.

1.4.1 Toimintakate

Vuoden 2023 talousarviossa kaupungin toimintatuotot ilman Keuruun Vesi liikelaitosta ovat noin 14,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 toimintatuotot olivat noin 17,8 miljoonaa euroa. Toimintatuotot vähenivät noin 3,1 miljoonaa euroa.

Toimintakulut ilman Vesi liikelaitosta vuonna 2023 ovat arvion mukaan yhteensä noin 38,8 miljoonaa euroa, kun vastaava luku vuonna 2022 oli noin 84,2 miljoonaa euroa. Toimintakulut laskivat noin 45,3 miljoonaa euroa.

Kaupungin toimintakate ilman Vesi liikelaitosta oli vuonna 2023 noin -24,1 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 toimintakate oli -66,4 miljoonaa euroa. Toimintakate oli 42,3 miljoonaa euroa parempi kuin vuonna 2022.

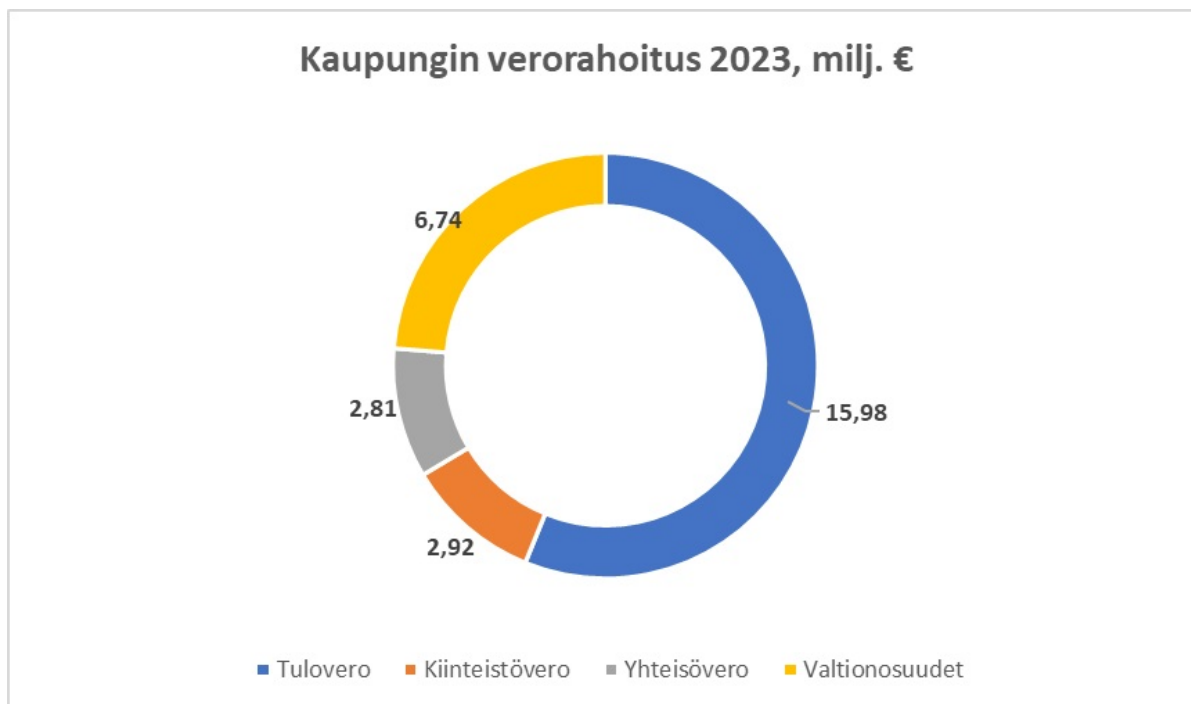
1.4.2 Verotulot

Talousarvion verotulokohta koostuu kunnan tuloverosta, kiinteistöverosta ja osuudesta yhteisöveron tuottoon. Verorahoitukseen luetaan edellisten lisäksi valtionosuudet. Kunnan päätösvalta koskee kunnallisveroa ja kiinteistöveroa, joiden verokannat päätetään vuosittain talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden tuloveroprosentti Verohallinnolle viimeistään 17. Marraskuuta. Poiketen siitä, mitä 91 a §:ssä säädetään, kunta ilmoittaa 91 b §:n mukaan vuodelle 2023 tuloveroprosentin prosenttiyksikön sadasosan tarkkuudella. Lain mukaan valtuuston on määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä.

Keuruun kaupungin vuoden 2023 tuloveroprosentti muodostuu vuoden 2022 tuloveroprosentista (21,75) vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä. Tuloveroprosentti vuodelle 2023 on näin ollen 9,11 prosenttia.

Kunnallisveron tuotto vuonna 2023 arvioidaan olevan noin 21,7 miljoonaa euroa, mikä vuonna 2022 oli noin 37,2 miljoonaa euroa.

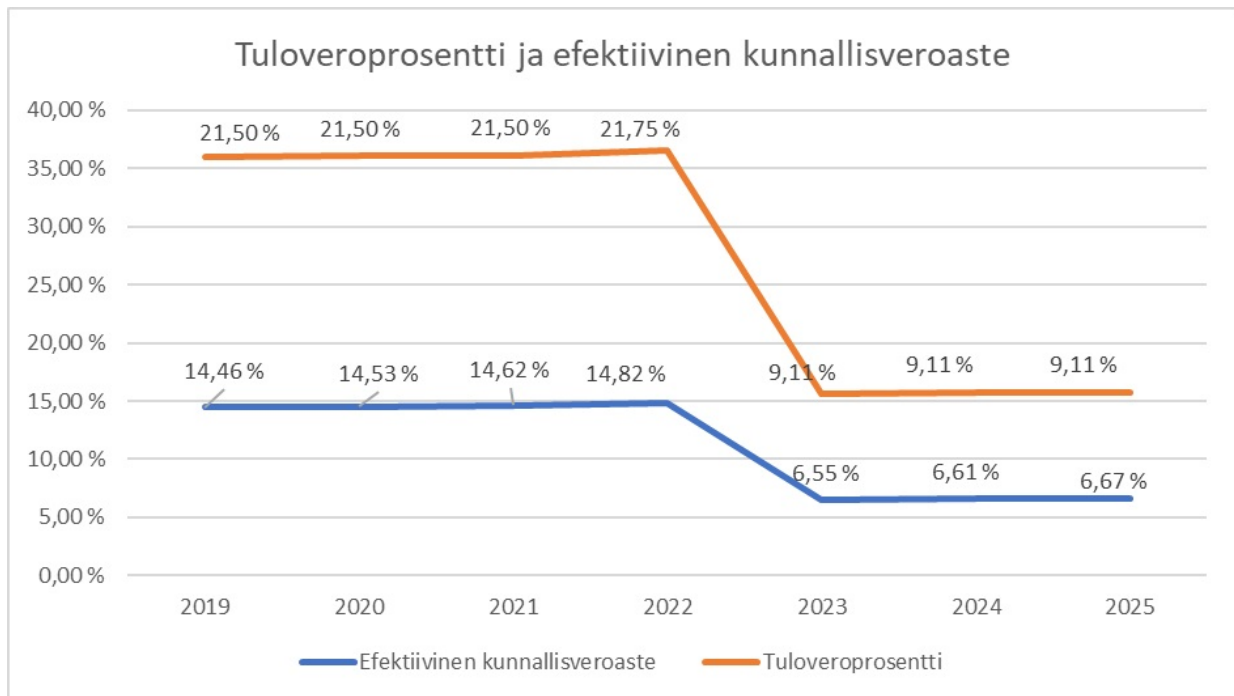

Kaupungin verorahoituksen jakauma

Vähennykset pienentävät kunnallisveroprosentin tuottoa vuonna 2023 noin 2,5 prosenttiyksikköä. Vuonna 2022 vähennys on noin 7 prosenttiyksikköä.

Keuruun efektiivinen veroaste on 6,68 prosenttiyksikköä vuonna 2023, kun nimellinen tuloveroprosentti on 9,11 prosenttiyksikköä.

Kunnallisverotuksessa tehtävien vähennysten osuus kokonaistuloista riippuu veronmaksajien tulotasosta. Vähennysten osuus on suurempi alemmilla tulotasoilla, joissa myös efektiivinen veroaste on matalampi. Kunnallisveron kehitys -kuviossa (sivu 11) on tarkemmin esitetty efektiivisen veroasteen muutosta.

Kunnallisveroprosentin kehitys

1.4.3 Kiinteistövero

Kiinteistövero on vuosittain maksettava, kiinteistön omistamiseen perustuva vero. Kiinteistövero koskee kaikkia kiinteistöjä lukuun ottamatta metsiä, maatalousmaita ja eräitä yleisiä alueita. Kiinteistövero maksetaan kiinteistön sijaintikunnalle. Vero on kaupunginvaltuuston vahvistamien prosenttien mukainen määrä kiinteistön verotusarvosta.

Kaupungin vuoden 2023 kiinteistöveroprosentit ovat vaihteluvälin keskitason alapuolella: yleinen kiinteistöveroprosentti on 1,10 prosenttia, vakituisen asuinrakennuksen 0,51 prosenttia ja vapaa-ajan asuntojen 1,20 prosenttia. Kaupunki ei ole määrännyt kiinteistöveroa yleishyödyllisille yhteisöille. Kiinteistöveron arvioidaan tuottavan noin 2,9 miljoonaa euroa, mikä vastaa 10,3 prosenttia kaupungin verorahoituksesta (verotulot + valtionosuudet).

Uudet kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat:

Kiinteistövero:	2022	2023
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,10	1,10
Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti	0,51	0,51
Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti	1,20	1,20
Yleishyödyllisten yhteisöjen rakennusten kiinteistöveroprosentti	0,00	0,00
Voimalaitosvero	2,75	3,10

1.4.4 Yhteisöverojen tuotto

Yhteisöverotulot vaihtelevat vuosittain voimakkaasti suhdanteiden mukaan, ja erityisesti talouden heikentyessä yhteisöveron tuotto romahtaa nopeasti. Kaupungin pysyvää menotaso ei voi mitoittaa yhteisöveron suhdannehuippujen mukaan. Yhteisövero on osakeyhtiöiden ja muiden yhteisöjen maksama tulovero. Yhteisön verotettava tulo lasketaan veronalaisten tulojen ja vähennyskelpoisten menojen erotuksena. Yhteisöverokanta on 20 prosenttia. Yhteisöveronsaajia ovat valtio ja kunnat.

Suomen Kuntaliiton mukaan kuluva ja ensi vuoden ennakkoverot ovat kehittyneet hyvin, ja nostavat omalta osaltaan yhteisöveron kertymääräviota noin 50 miljoonalla eurolla. Kuntakohtaiset lopulliset yhteisöveron jako-osuudet verovuodelle 2023 vahvistuvat ensi vuoden alussa, kun ne tammikuun verontilityksessä otetaan käyttöön. Yhteisöveron kuntaryhmän hallituksen esityksen mukaiset jako-osuudet verovuosille 2023–2025 ovat seuraavat: vuoden 2023 jako-osuus on 23,70 prosenttia ja vuosille 2024 ja 2025 jako-osuus on 23,42 prosenttia.

Keuruun kaupungin yhteisöverotulot ovat vuosien 2021–2022 aikana olleet 4,2–4,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 sote-uudistuksen vuoksi yhteisöverotuoton arvioidaan laskevan 2,8 miljoonaan euroon.

1.4.5 Valtionosuudet

Vuonna 2023 alkaa kuntien ja kuntatalouden uusi aikakausi, kun sosiaali- ja terveyspalvelut poistuvat kuntien taloudesta ja järjestäminen ja kustannukset siirtyvät hyvinvointialueille. Uudistuksessa kuntien rahoitusjärjestelmästä yli puolet verotuloista ja kaksi kolmannesta valtionosuuksista siirretään hyvinvointialueiden rahoittamiseen.

Peruspalvelujen valtionosuus Suomen kunnissa vuonna 2023 on yhteensä noin 2,7 miljardia euroa. Taso on noin 5,2 miljardia euroa pienempi kuin vuonna 2022 varsinaisessa talousarviossa. Muutos johtuu pääosin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksesta, jonka yhteydessä valtionosuutta siirretään 5,36 miljardia euroa hyvinvointialueiden rahoitukseen. Uudistus aiheuttaa myös merkittäviä muutoksia yksittäisten kuntien valtionosuuksiin.

Esitys kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta liittyy esitykseen valtion vuoden 2023 talousarvioksi ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023.

Keuruun kaupungin valtionosuudet ovat vuonna 2023 noin 6,7 miljoonaa euroa, kun vuonna 2022 kaupunki saa valtionosuuksia 30,6 miljoonaa euroa.

1.4.6 Investoinnit ja lainakanta

Keuruun kaupungin investoinnit vuoden 2023 talousarvioon on arvioitu olevan ilman Vesi liikelaitosta 1,5 miljoonaa euroa. Nettoinvestoinnit arvioidaan olevan 1,4 miljoonaa euroa.

Lainakanta tällä hetkellä on 56,5 miljoonaa euroa. Vuoden lopulla Keuruun kaupunki joutuu nostamaan uutta lainaa 3 miljoonaa euroa, koska joulukuussa on maksettava

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin alijäämää. Lainakanta 3 miljoonan euron jälkeen on 59,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 tavoite on se, ettei lainaa tarvitse nostaa. Pitkäaikaista lainaa lyhennetään vuositasolla noin 2,5 miljoonaa euroa, jonka jälkeen vuoden 2023 lopun lainakannaksi jää 57,0 miljoonaa euroa.

1.5 Keuruun kaupungin strategia vuosille 2022–2032

Strategian huomioiminen talousarviossa

Kuntalain mukaan talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Keuruun kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.6.2022 (§ 22) uuden kaupunkistrategian vuosille 2022–2032. Uuden kaupunkistrategian myötä Keuruun visiona on olla **rohkeasti kokeileva, avoin ja oppiva yrityskaupunki vuonna 2032**. Strategia koostuu neljästä päätavoitteesta, jotka on asetettu seuraavasti:

Rohkeasti kokeileva

Kokeilemme rohkeasti ja olemme innokkaita oppimaan uutta.

Olemme kehittämisestä ja kokeilukulttuurista innostuva kaupunki. Olemme rohkeita kokeilemaan uutta eri alueilla ja asennoidumme virheisiin oppimiskokemuksina. Otamme kuntalaiset mukaan päätöksentekoon- yhdessä syntyy parasta. Digitalisaation avulla tuomme palvelut lähemmäksi kuntalaisia ja luomme uusia mahdollisuuksia hyvään arkeen. Palvelemme paikallisia yrityksiä nopeasti sekä joustavasti, ja luomme parhaat olosuhteet yrittämiseen ja työntekoon. Aktiivisella yritysten ja oppilaitosten välisellä yhteistyöllä luomme loistavat edellytykset Keuruun kasvuun.

Lempeästi läsnä

Meillä arki on hyvää ja turvallista.

Tuotamme palveluja ihmiseltä ihmiselle. Hyödynnämme palveluissa digitalisaatiota ja suunnittelemme palvelut yksilöidysti, vastuullisesti ja erityisryhmien tarpeet huomioiden. Olemme läntisen Keski-Suomen kaupan keskus ja osa Jyväskylän työssäkäyntialuetta. Olemme houkutteleva asuinpaikkakunta kiireetöntä elämää arvostaville. Meille on helppo tulla ja jäädä. Asukkaamme ja mökkiläisemme osallistuvat aktiivisesti oman retkeily- ja asuinympäristönsä suunnitteluun.

Yhdessä tekevä

Olemme ylpeitä siitä mitä saamme yhdessä aikaan.

Olemme yhteistyöhaluinen ja –kykyinen kumppani. Edistämme keuruulaisten hyvinvointia toimimalla yhdessä lähialueen toimijoiden kanssa. Yhteistyö naapurikuntien kanssa vahvistaa palvelukokonaisuuttamme sekä lisää paikallista tarjontaa ja työpaikkoja. Innostavan ja aktiivisen toimintakulttuurin kautta olemme haluttu yhteistyökumppani ja työnantaja.

Vastuullisesti toimiva

Vastuullisuus on osa arkeamme.

Toimintaamme ohjaa terveen kuntatalouden lisäksi ympäristövastuu sekä sosiaalinen vastuu. Kiertotalous ja kestävä kehitys ohjaavat valintojamme. Luontoarvot ovat lähellä sydäntämme. Kaupunkikonsernimme on linjakas ja toiminta perustuu vastuullisuuteen ja läpinäkyvyyteen. Hyvinvoiva henkilöstö on tärkein voimavaramme.

Toimenpideohjelmat

Strategisiin tavoitteisiin pääsemiseksi kaupunginvaltuusto on päättänyt, että kullekin toimialalle laaditaan strategian toimenpideohjelmat, joissa kuvataan konkreettisesti ne toimenpiteet, joiden kautta strategiset tavoitteet saavutetaan. Toimenpideohjelmassa tulee tavoitteiden lisäksi olla kuvattuna mittarit, joilla arvioidaan toimenpiteiden toteutumista.

Toimenpideohjelmat koostuvat päästrategiasta johdetuista alatavoitteista ja niiden mittareista. Toimenpiteiden yhteydessä on kuvattu kullekin toimenpiteelle tavoiteaikataulu, johon mennessä kyseinen toimenpide tulee olla tehtynä. Jotkin toimenpiteet on suunniteltu jatkuviksi, joten niille ei ole erikseen määriteltyä aikataulua.

Toimenpideohjelmat on laadittu valtuustokauden mittaisiksi ohjelmiksi. Toimenpideohjelmista nostetaan kullekin talousarviovuodelle asetetut tavoitteet määritellyn aikataulun mukaisesti.

2 Käyttötalousosa

Suunnitelmavuosia ei ole tarkasteltu toimiala- eikä tulosaluetasolla. Toimialoittain ei ole myöskään tehty vertailua vuoden 2021 tilinpäätökseen eikä talousarviovuoteen 2022. Vertailua ei tehty, koska siirrytään vuoden 2023 alusta uuteen organisaattiorakenteeseen.

Sisäiset + ulkoiset Kaupunki yhteensä ilman liikelaitosta	TA 2023
Toimintatuotot	22 031 590
Toimintakulut	-46 131 500
Toimintakate	-24 099 910

2.1 Keskusvaalilautakunta

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	10 000
Toimintakulut	-28 540
Toimintakate	-18 540

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta vastaa vaalien järjestämisestä Keuruulla. Kunta vastaa myös ennakkoäänestyksen järjestämisestä kotimaassa (Vaalilaki, 4 §). Vuonna 2023 järjestetään eduskuntavaalit.

2.2 Tarkastuslautakunta

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	
Toimintakulut	-27 040
Toimintakate	-27 040

Toiminnan kuvaus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle vuosittain arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty kuntalain 121 pykälässä. Tilintarkastus on osa tarkastuslautakunnan tulosalueen toimintaa.

2.3 Kaupunginhallitus

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	1 151 500
Toimintakulut	-4 460 730
Toimintakate	-3 309 230

2.3.1 Kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	
Toimintakulut	-138 440
Toimintakate	-138 440

Tulosalue sisältää kaupunginhallituksen ja valtuuston kokouksista aiheutuvat kustannukset. Kaupunginvaltuuston kokouksia arvioidaan olevan kahdeksan ja kaupunginhallituksen kokouksia 22. Tarvittaessa järjestetään valtuustoseminaareja ja hallituksen iltakouluja. Yleishallintopalvelut toimivat kaupunginhallituksen ja valtuuston tukena ja vastaa muun muassa kokousjärjestelyistä sekä päätöksistä tiedottamisesta.

2.3.2 Konsernipalvelut

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	461 340
Toimintakulut	-806 030
Toimintakate	-344 690

Toiminnan kuvaus

Konsernipalvelut kattavat konsernijohtamisen Keuruun kaupungin tytäryhtiöiden ja liikelaitosten suuntaan sekä vastaavat kaupungin omistajaohjauksesta ja -politiikasta. Lisäksi konsernipalveluihin sisältyvät kaupungin yhteistoiminta, kehittäminen sekä kaupunkimarkkinointi. Myös kaupungin metsäomaisuuden hallinta kuuluu konsernipalveluihin.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
Olemme kehittämisestä ja kokeilukulttuurista innostuva kaupunki.	Tarkastelemme konsernirakennettamme kriittisesti ja pyrimme poistamaan päällekkäiset tehtävät ja lisäämään yhteistyötä.	Erillisselvitykset laadittu Keuruun Jäähalli Oy:stä sekä Keuruun Toimitilat Oy:stä
Olemme rohkeita kokeilemaan uutta eri alueilla ja asennoidumme virheisiin oppimiskokemuksina.	Yhtenäistämme konsernin viestintää laatimalla kaupungin uuden viestintästrategian koko konsernin näkökulma huomioiden.	Tavoite: Selvitykset laadittu vuoden 2023 aikana Viestintästrategia valmis 2023
Otamme kuntalaiset mukaan päätöksentekoon – yhdessä syntyy parasta.	Laadimme vuosittaisen kuntalaiskyselyn, jonka avulla keräämme säännöllisesti palautetta asukkailtamme sekä vapaa-ajanasukkailta	Kysely on käytössä vuoden 2024 alussa. Tavoite: Kyselyn kautta saatu palaute on tärkeä työkalu toimintasuunnitelmien laadinnassa.
Palvelemme paikallisia yrityksiä nopeasti sekä joustavasti, ja luomme parhaat olosuhteet yrittämiseen ja työntekoon.	Kehittämisyritys Keulink Oy:n ja kaupungin välisen elinkeinopalveluja koskevan ostopalvelusopimuksen seuranta on avointa ja säännöllistä.	Yhteistyö- ja seurantamalli on vakiintunut. Tavoite: Kaupunginhallituksen ja Keulinkin hallituksen välisiä yhteistyökokouksia 2 x vuosi, Keulinkin raportointi valtuustolle 1 x vuosi
Aktiivisella yritysten ja oppilaitosten välisellä yhteistyöllä luomme loistavat edellytykset Keuruun kasvuun.	Kaupungin johto pitää aktiivisesti yhteyttä yrityksiin ja oppilaitoksiin järjestämällä säännöllisiä tapaamisia toimijoiden kanssa.	Tavoite: Yritysvierailut 20 kpl/vuosi Yhteistyötapaamiset oppilaitosten johdon kanssa 1 tapaaminen/oppilaitos/vuosi
Lempeästi läsnä		
Olemme läntisen Keski-Suomen kaupan keskus ja osa Jyväskylän työssäkäyntialuetta.	Koko konsernin yhteinen viestintästrategia laaditaan ja otetaan käyttöön.	Viestintästrategia on laadittu Tavoite: 2023
Olemme houkutteleva asuinpaikkakunta kiireetöntä elämää arvostaville.	Markkinointiohjelman jalkauttaminen tytäryhtiöihin	Yhteiset markkinointikampanjat 1 kpl/vuosi, vuodesta 2023 alkaen

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Yhdessä tekevä		
Edistämme keuruulaisten hyvinvointia toimimalla yhdessä lähialueen toimijoiden kanssa.	Kartoitetaan aktiivisesti yhteistyömahdollisuuksia naapurikuntien kanssa.	Yhteinen ateriapalveluyhtiö Tavoite: toiminnassa 2023
Yhteistyö naapurikuntien kanssa vahvistaa palvelukokonaisuuttamme sekä lisää paikallista tarjontaa ja työpaikkoja.		Konsernin työpaikkojen määrä alueella Tavoite: Työpaikkojen määrä pysyy samana/kasvaa
Vastuullisesti toimiva		
Toimintaamme ohjaa terveen kuntatalouden lisäksi ympäristövastuu sekä sosiaalinen vastuu.	Yhtiöiden toiminta perustuu kannattavuuteen. Yhtiöt tuottavat kaupungille joko taloudellista tai toiminnallista lisäarvoa.	Tavoite: Kunkin yhtiön tilikauden tulos on positiivinen. Osinkotuotot (Keuruun Energia)
Kaupunkikonsernimme on linjakas ja toiminta perustuu vastuullisuuteen ja läpinäkyvyyteen.	Selvitetään Keuruun Energian mahdollisuutta toimia kaupungin infrayhtiönä.	Selvitys on tehty Tavoite: Selvitys valmis vuonna 2023
Hyvinvoiva henkilöstö on tärkein voimavaramme.	Keuruun kaupungin työnantajaimagoa ja houkuttelevuutta parannetaan. Vuosittaisen työhyvinvointikyselyn vastausten perusteella poimitaan kehittämiskohteet kullekin vuodelle.	Työhyvinvointikyselyn vastausten perusteella työntekijät suosittelisivat Keuruun kaupunkia työnantajana Tavoite: Suosittelemprosentti 90 % tai yli vuoteen 2025 mennessä
Teemme päätöksiä avoimesti ja tasapuolisesti.	Konserniohjeen päivittäminen ja uudistaminen siten, että se sisältää omistajapolitiikan ja -strategian	Päivitetty konserniohje valmis vuoden 2024 alkuun mennessä ja hyväksytty tytäryhteisöjen hallituksissa vuonna 2024 Tavoite: toteutunut

2.3.3 Hallintopalvelut

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	690 160
Toimintakulut	-3 516 260
Toimintakate	-2 826 100

Toiminnan kuvaus

Hallintopalvelut hoitaa keskitetysti kaupungin henkilöstöhallinnon, taloushallinnon ja yleishallinnon palveluiden tuottamisesta ja sekä useammalle kunnalle tuotettavan edunvalvontapalvelun.

Vaikka kullakin tulosityksiköllä on oma vastuualueensa, hallintopalveluiden tuottaminen tapahtuu tiiviissä yhteistyössä. Toiminnan tavoitteet onkin kuvattu siten, että

tulosalueen alle on koottu tavoitteet ja toimenpiteet, jotka koskettavat kaikkia tulosityksiköitä ja osin koko kaupunkiorganisaatiota. Tulosityksiköiden alle on kirjattu selkeästi kyseisen yksikön työtä koskevat tavoitteet.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
Olemme kehittämisestä ja kokeilukulttuurista innostuva kaupunki.	Otamme palautetta vastaan, uskallamme kyseenalaistaa omaa toimintaamme ja olemme valmiita ajattelemaan uudella tavalla. Palaute vaikuttaa toimintaamme.	Ulkoiset ja sisäiset asiakaskyselyt Tavoite: Asiakaskyselyt käyttöön 2023 Viestintä, some, tiimityön kehittäminen Tavoite: Kuvaus palautteen vaikutuksesta toimintaamme
Digitalisaation avulla tuomme palvelut lähemmäksi kuntalaisia ja luomme uusia mahdollisuuksia hyvään arkeen.	Digitaalisten palvelujen lisääminen	Sähköisten asiakaspalvelu-lomakkeiden käyttöönotto Tavoite: Toteutettu vuosina 2023–2024
	Aktiivinen toimialojen välinen yhteistyö digitalisaation edistämässä	Kuntalaisten koulutusta, opastusta ja tiedotusta on suunniteltu yhdessä Tavoite: Käynnistetty 2023 alkaen.
Lempeästi läsnä		
Tuotamme palveluja ihmiseltä ihmiselle.	Olemme aktiivisesti yhteydessä sisäisiin asiakkaisiimme.	Asiakastytyväisyyskyselyt Tavoite: Toteutettu 2023 alkaen.
	Asiakaspalveluaikojen ja tapojen uudistaminen: esimerkiksi ilta-aukiolot, chat-palvelut	Uusia asiakaspalveluaikoja ja -tapoja on toteutettu Tavoite: Toteutettu vuodesta 2023 alkaen
	Vahvistamme omaa osaamista (sekä tukihenkilöstön että käyttäjien)	Tavoite: Koulutusten järjestäminen, sertifiointit, ohjeistusten laatiminen Mittarit: Koulutuspäivien määrä / vuosi Suoritettut sertifikaatit

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Yhdessä tekevä		
Olemme yhteistyöhaluinen ja - kykyinen kumppani.	Yhteistyön lisääminen oppilaitoksiin, työssäoppimis- ja harjoittelupaikkojen lisääminen	Aktiivinen yhteydenpito ja esittelyvierailut oppilaitoksiin Tavoite: Toiminta vakiintunut 2025 Työssäoppimis- ja harjoittelupaikkoja lisätty Tavoite: Työssäoppijoita ja harjoittelijoita vähintään 5 / vuosi
	Rohkea toimintatapojen kyseenalaistaminen ja uudelleen ajattelu sekä tiimityöskentelymallin käyttöönotto	Kehittämispäivät, tiimipalaverit, työkokoukset yli yksikkörajojen aktiivisesti käyttöön Tavoite: Uudet toimintamallit otetaan käyttöön 2023
	Sisäinen auttaminen, palveleminen	Aktiivinen tuki ja selkeä ohjeistus oman vastualueen tehtävistä muille toimijoille Tavoite: Toteutettu 2023
Vastuullisesti toimiva		
Toimintaamme ohjaa terveen kuntatalouden lisäksi ympäristövastuu sekä sosiaalinen vastuu.	Vastuullisuus, avoimuus ja läpinäkyvyys on toimintamme perusta	Viestintävastuiden selkiyttäminen Tavoite: Toteutettu 2023
	Vastuulliset hankinnat ja paikallisten palvelujen hyödyntäminen hankintalain määräysten puitteissa.	Avoin kilpailutus hankinnoissa Tavoite: Toteutettu 2023
	Koko organisaatiota koskevan hankintaohjeen päivittäminen	Ohje on päivitetty 2023 Tavoite: Toteutettu
Kiertotalous ja kestävä kehitys ohjaavat valintojamme.	Ennen uuden hankintaa tarkistetaan kierrätysmahdollisuudet.	Uuden hankinnan sijaan kierrätettyjen vaihtoehtojen kartoittaminen Tavoite: Toteutettu 2023
Luontoarvot ovat lähellä sydäntämme.	Ympäristövastuu osaksi hankintakriteereitä.	Ympäristövastuu on kirjattu kilpailutusdokumentaatio on. Tavoite: Toteutettu 2023

Henkilöstöhallinto

Toiminnan kuvaus

Henkilöstöhallinto vastaa palkanlaskennasta, henkilöstöasioiden koulutuksesta ja tuesta esimiehille, keskitetystä osaamisen kehittamisestä ja työhyvinvoinnista sekä työsuojelun ja työterveyshoidon koordinoinnista ja henkilöstöyhteistoiminnasta.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
Olemme kehittämisestä ja kokeilukulttuurista innostuva kaupunki.	Nykyisten ohjelmien täysimääräinen hyödyntäminen	Yhtenäinen matkalaskuprosessi toteutettu Tavoite: Toteutettu 2023
Yhdessä tekevä		
Innostavan ja aktiivisen toimintakulttuurin kautta olemme haluttu yhteistyökumppani ja työnantaja.	Yhtenäinen perehdyttämisprosessi ja selkeät työohjeet.	Yhtenäinen perehdyttämisprosessi kuvattu ja käyttöön otettu Tavoite: Toteutettu 2023
	Esihenkilöiden osaamisen vahvistaminen	Esihenkilöiltapäivät ja esihenkilökoulutukset. Tavoite: Iltapäivien ja koulutusten määrät ja teemat Uuden esihenkilön koulutus Tavoite: Osaksi perehdytysprosessia 2023
Vastuullisesti toimiva		
Hyvinvoiva henkilöstö on tärkein voimavaramme.	Työhyvinvointikysely tehdään vuosittain. Kyselyn pohjalta valitaan vuosittain 3 kehityskohdetta, joiden edistymistä seurataan kyselyn tuloksista. Yhteistyön tiivistäminen työterveyshuollon kanssa.	Mittauksen tulokset paranevat. Tavoite: Toteutunut / ei toteutunut + kuvaus. Tavoite: Esimiesten ja työyksikön yhteistyötapaamisten määrä
	Hyvät työyhteisötaidot ja esihenkilötaidot	Työyhteisökoulutuksen järjestäminen koko henkilöstölle Tavoite: Toteutettu 2023

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
	Oikeat / sopivat työmitoitukset ja ajantasaiset tehtäväkuvat ja työnvaativuustekijöiden tunnistaminen. Läpinäkyvä, tehtävien vaativuuteen perustuva palkkausjärjestelmä.	Tehtäväkuvan päivitys ja kehityskeskustelut vuosittain Tavoite:Toteutunut / ei toteutunut. Tavoite:Toteutunut / ei toteutunut
	Työkykyjohtamisesta arkipäivää.	Sairauspoissaolot ja työkyvyttömyyskustannukset Tavoite: Sairauspoissaolot ja työkyvyttömyyskustannukset vähentyneet
Rohkeasti kokeileva		
Olemme kehittämisestä ja kokeilukulttuurista innostuva kaupunki.	Nykyisten ohjelmien täysimääräinen hyödyntäminen	Yhtenäinen matkalaskuprosessi toteutettu Tavoite: Toteutettu 2023
Yhdessä tekevä		
Innostavan ja aktiivisen toimintakulttuurin kautta olemme haluttu yhteistyökumppani ja työnantaja.	Yhtenäinen perehdyttämisprosessi ja selkeät työohjeet.	Yhtenäinen perehdyttämisprosessi kuvattu ja käyttöön otettu Tavoite:Toteutettu 2023
Vastuullisesti toimiva		
Hyvinvoiva henkilöstö on tärkein voimavaramme.	Työhyvinvointikysely tehdään vuosittain. Kyselyn pohjalta valitaan vuosittain 3 kehityskohdetta, joiden edistymistä seurataan kyselyn tuloksista. Yhteistyön tiivistäminen työterveyshuollon kanssa.	Mittauksen tulokset paranevat. Tavoite: Toteutunut / ei toteutunut + kuvaus. Tavoite: Esimiesten ja työyksikön yhteistyötapaamisten määrä
	Hyvät työyhteisötaidot ja esihenkilötaidot	Työyhteisökoulutuksen järjestäminen koko henkilöstölle Tavoite: Toteutettu 2023
	Oikeat / sopivat työmitoitukset ja ajantasaiset tehtäväkuvat ja työnvaativuustekijöiden tunnistaminen. Läpinäkyvä, tehtävien vaativuuteen perustuva palkkausjärjestelmä.	Tehtäväkuvan päivitys ja kehityskeskustelut vuosittain Tavoite:Toteutunut / ei toteutunut. Tavoite:Toteutunut / ei toteutunut
	Työkykyjohtamisesta arkipäivää.	Sairauspoissaolot ja työkyvyttömyyskustannukset Tavoite: Sairauspoissaolot ja työkyvyttömyys-

		kustannukset vähentyneet
--	--	-----------------------------

Taloushallinto ja edunvalvonta

Toiminnan kuvaus

Taloushallinnon vastuualueisiin kuuluvat kaupungin talouden suunnittelu, ohjaus ja valvonta, rahoitus ja maksuvalmius, maksuliikenne ja kirjanpito sekä talousraportointi ja -tilastointi.

Edunvalvonta huolehtii valtion kanssa tehdyn sopimuksen perusteella Keuruun, Mänttä-Vilppulan, Ruoveden ja Virtain asukkaiden edunvalvontapalveluista.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
Olemme kehittämisestä ja kokeilukulttuurista innostuva kaupunki.	Nykyisten ohjelmien täysimääräinen hyödyntäminen	Ostolaskujen sopimus pohjainen reitittäminen toteutettu Tavoite: Toteutettu 2023
Otamme kuntalaiset mukaan päätöksentekoon – yhdessä syntyy parasta.	Osallistava budjetoinnin suunnittelu ja koordinointi	Osallistava budjetointi otettu käyttöön toimialoilla vuoden 2024 talousarviosta alkaen Tavoite: Toteutettu
Lempeästi läsnä		
Tuotamme palveluja ihmiseltä ihmiselle.	Asiakkaan on helppo lähestyä meitä	Edunvalvonnan pop up -päivä vähintään kerran vuodessa eri paikkakunnilla Tavoite: Käynnistetty 2023 Pop up -päivien määrä

Yleis- ja tietohallinto

Toiminnan kuvaus

Yleishallinto vastaa kaupunginhallituksen ja -valtuuston päätöksenteon tuesta, kaupungin ja tiedonhallinnasta, tietosuojasta ja asiakirjahallinnosta sekä kaupungin yleisestä asiakaspalvelusta.

Tietohallinto vastaa kaupungin ICT-järjestelmien ylläpidosta ja käyttäjätuesta.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
Otamme kuntalaiset mukaan päätöksentekoon – yhdessä syntyy parasta.	Kuntalaisten osallistaminen päätöksenteon valmisteluun aiempaa enemmän; kuntalaisten osallistamissuunnitelman laatiminen	Osallistamissuunnitelma laadittu 2023 ja uusia osallistamistapoja toteutettu valtuustokauden aikana Tavoite: Toteutettu
Lempeästi läsnä		
Hyödynnämme palveluissa digitalisaatiota ja suunnittelemme palvelut yksilöidysti, vastuullisesti ja erityisryhmien tarpeet huomioiden.	IT-käyttäjätukipalvelun kehittäminen	Tiketöintijärjestelmän käyttöönotto 2023 Tavoite: Toteutettu Käyttökatkosten ja palvelun vasteaikojen pituus Tavoite: Suoritteiden määrä on vähentynyt Vasteajat
	Palvelinsalin siirtäminen pilveen omista konesaleista	Pilvessä olevien palvelinten osuus siirrettävissä olevien palvelinten määrästä Tavoite: %-osuuden seuraaminen vuosittain
	Tietoturvan ja käytettävyyden parantaminen	Vahva tunnistautuminen kaikilla käytössä Tavoite: Toteutettu 2023

2.4 Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunta

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	1 943 680
Toimintakulut	-23 107 290
Toimintakate	-21 163 610

Toiminnan kuvaus

Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan vastuualueelle kuuluvat kasvatus-, opetus-, koulutus-, vapaa-aika- ja kirjastopalvelut. Peruskouluilla on omat johtokuntansa, jotka tekevät päätöksiä hallintosäännössä määritellyissä asioissa koulujen osalta.

2.4.1 Kasvatuspalvelut

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	603 760
Toimintakulut	-5 089 000
Toimintakate	-4 485 240

Toiminnan kuvaus

Kasvatuspalveluihin kuuluvat varhaiskasvatus, esiopetus sekä aamu- ja iltapäivätoiminta.

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on edistää lapsen tervettä kasvua ja kehitystä yhteistyössä vanhempien kanssa sekä tukea perheitä heidän kasvatustehtävässään. Varhaiskasvatus tarjoaa lapselle mahdollisuuden leikkiin ja hoitoon sekä oppimiseen ja ystävyyssuhteisiin vertaisryhmässä. Kunnallista varhaiskasvatusta järjestetään Aurinkolinnan, Haapamäen ja Lapin päiväkodeissa sekä perhepäivähoidossa. Yksityistä varhaiskasvatusta tarjoaa Päiväkoti Tähtitarha palvelusetelin kautta ja yksityiset perhepäivähoitajat yksityisen hoidon tuen turvin.

Esiopetusta järjestetään lapsille oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna. Lapsella on velvollisuus osallistua vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatusta vahvistaa lapsen oppimisedellytyksiä ja oppimaan oppimisen taitojen kehitystä sekä tukea lapsen myönteisen minäkuvan kehittymistä. Esiopetusta järjestetään päiväkodeissa sekä Einari Vuorelan, Pihlajaveden ja Pohjoislahden ala-asteilla sekä Haapamäen yhteiskoululla. Ne esioppilaat, jotka tarvitsevat esiopetuksen lisäksi varhaiskasvatusta, ovat pääsääntöisesti esiopetuksessa päiväkodeissa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua, edistää lapsen hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.

Aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1.–2.luokan oppilaille sekä kaikille erityisen tuen oppilaille. Toimintaa järjestetään Haapamäen yhteiskoululla sekä Keuruun ala-asteella kahdessa toimipisteessä.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
Olemme kehittämisestä ja kokeilukulttuurista innostuva kaupunki.	Mahdollistamme henkilöstön omien vahvuuksien (esim. liikunta, kädentaidot, musiikki) hyödyntämisen kokonaisvaltaisesti omassa työssään. 2023–2025 Mahdollistamme henkilöstön monipuolisen kehittymisen koulutuksen kautta. 2023–2025	Työhyvinvointikysely Tavoite: vastausten keskiarvo nousee Koulutuspäivien määrä ja osallistuneet Tavoite: 3–5 koulutuspäivää/työntekijä
Lempeästi läsnä		
Tuotamme palveluja ihmiseltä ihmiselle.	Valmistelemme ja otamme käyttöön varhaiskasvatuksen oman tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman vuoden 2023 aikana.	Tavoite: Jokaisessa yksikössä on käytössä toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
Yhdessä tekevä		
Olemme yhteistyöhaluinen ja -kykyinen kumppani.	Luomme yhteistyöverkostoja lähikuntien kanssa: johtajien verkosto 2023, tuen verkosto 2023–2024	Yhteistyökokoontumisten lukumäärä vuosittain Tavoite: Vähintään kaksi kokoontumista toimintakausittain
Innostavan ja aktiivisen toimintakulttuurin kautta olemme haluttu yhteistyökumppani ja työnantaja.	Huolehdimme henkilöstön työhyvinvoinnista ja kuuntelemme henkilöstön toiveita työhyvinvoinnin kehittämiseksi. 2023–2025	Työtyytyväisyyskysely 1krt/vuosi. Tavoite: Henkilöstön työtyytyväisyys paranee
Hyvinvoiva henkilöstö on tärkein voimavaramme.	Päivitämme työhyvinvointisuunnitelman yhdessä henkilöstön kanssa vuoden 2023 aikana.	Toteutunut/ ei toteutunut Tavoite: Henkilöstö osallistuu työhyvinvointisuunnitelman laatimiseen aktiivisesti
Emme jätä ketään yksin.	Päivitämme kiusaamisen ennaltaehkäisyn ja kiusaamiseen puuttumisen suunnitelmat ja otamme käyttöön jokaisessa yksikössä vuoden 2023 aikana.	Toteutunut/ kesken/ ei aloitettu Tavoite: Jokaisessa yksikössä suunnitelmat tehty ja otettu käyttöön

2.4.2 Opetuspalvelut

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	460 570
Toimintakulut	-11 284 940
Toimintakate	-10 824 370

Toiminnan kuvaus

Opetuspalvelut koostuu perusopetuksen palveluista, joita järjestetään 1.–9.luokan oppilaille. Peruskoulujen toiminnan tarkoituksena on antaa oppilailleen nykyaikaisin menetelmin heidän omien edellytystensä mukaista ja opetussuunnitelmaa noudattavaa opetusta, jotta he perustiedot ja –taidot saavutettuaan pystyvät hakeutumaan jatko-opintoihin ja sopeutumaan muuttuviin tilanteisiin sekä saavuttamaan perusvalmiudet työelämää varten.

Keuruulla Einari Vuorelan, Keuruun, Pihlajaveden ja Pohjoislahden ala-asteet antavat opetusta vuosiluokille 1–6. Keuruun ala-asteella järjestetään tämän lisäksi myös harjaantumisopetusta vuosiluokille 0–9. Haapamäen yhteiskoululla perusopetusta järjestetään vuosiluokille 1–9 ja Keuruun yhteiskoulun yläkoululla vuosiluokille 7–9. Talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti Pihlajaveden ala-aste lakkautetaan 1.8.2023 alkaen.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
Olemme kehittämisestä ja kokeilukulttuurista innostuva kaupunki.	Kehitämme perusopetusta kokeilemalla uusia toimintamalleja ja käytäntöjä.2023–2025	Toteutuneiden hankkeiden/kokeilujen määrä/lukuvuosi Tavoite: Yksi uusi kokeilu lukuvuodessa
Otamme kuntalaiset mukaan päätöksentekoon – yhdessä syntyä parasta.	Kuulemme oppilaita ja huoltajia kyselyjen avulla.2023–2025	Oppilaille ja huoltajille osoitettujen kyselyiden lukumäärä Tavoite: kaksi kyselyä lukuvuodessa
Aktiivisella yritysten ja oppilaitosten välisellä yhteistyöllä luomme loistavat edellytykset Keuruun kasvuun.	Toteutamme opetussuunnitelmaan soveltuvia tutustumisia, vierailuja ja TET-jaksoja. 2023–2025	Toteutuneiden vierailujen (joko kohteessa tai kouluvierailuina) lukumäärä Tavoite: TET-jaksoja, vierailuja ja tutustumisia toteutuu vähintään kolme oppilaan perusopetuksen aikana
Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari

Lempeästi läsnä		
Hyödynnämme palveluissa digitalisaatiota ja suunnittelemme palvelut yksilöidysti, vastuullisesti ja erityisryhmien tarpeet huomioiden.	Tavoitteenamme on, että huoltajilla on saatavilla oman lapsen koulunkäyntiin liittyvät tiedot, viestit, asiakirjat ja mahdolliset muistiot Wilmassa. 2023–2024	Wilmalla tavoitettavien huoltajien lukumäärä Tavoite: Käyttöaste 100 %-kaikki huoltajat tavoitettaisiin Wilmalla
Yhdessä tekevä		
Olemme yhteistyöhaluinen ja -kykyinen kumppani.	Luomme yhteiset ja toimivat käytännöt oppilashuollon toteuttamiseen hyvinvointialueen kanssa vuosien 2023–2024 aikana.	Toteutunut/ ei toteutunut Tavoite: Hyvinvointialueen kanssa tehtävään yhteistyöhön luodut käytännöt toimivat
Vastuullisesti toimiva		
Hyvinvoiva henkilöstö on tärkein voimavaramme.	Kehitämme henkilöstön osaamista ja laadimme yhteisen koulutussuunnitelman vuoden 2023 aikana. Luomme työhyvinvointia lisääviä käytänteitä yhdessä henkilöstön kanssa ja päivitämme työhyvinvointisuunnitelman vuoden 2023 aikana.	Koko henkilöstöä koskeva koulutussuunnitelma tehty/ kesken/ aloittamatta Työhyvinvointisuunnitelma päivitetty/ kesken/ päivittämättä Tavoite: Toimenpiteet toteutettu
Emme jätä ketään yksin.	Kehitämme kiusaamisen ehkäisemisen ja puuttumisen toimintamalleja ja panostamme oppilaiden tunnetaitojen kehittämiseen. 2023–2025	Toteutunut/ kesken/ ei aloitettu Tavoite: Toimintamallit luotu ja tunnetaitokasvatus toteutuu osana muuta opetusta

2.4.3 Koulutuspalvelut

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	90 500
Toimintakulut	-1 838 670
Toimintakate	-1 748 170

Toiminnan kuvaus

Koulutuspalvelut koostuvat toisen asteen lukiokoulutuksesta ja ammatillisesta koulutuksesta sekä aikuiskoulutuksesta.

Keuruulla toimii yksi lukio, Keuruun yhteiskoulun lukio, jossa opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa kahden ja kolmen tutkinnon opintoja (ammatillinen perustutkinto ja ylioppilastutkinto) yhteistyössä ammatillisten koulutusten järjestäjien kanssa. Lukiossa on kolme linjaa: yleislinja, liikuntalinja ja yrittäjyytlinja, joissa on yhteensä 70 aloituspaikkaa.

Keuruulla toimii Gradia Jyväskylän toimipiste, jossa voi opiskella sosiaali- ja terveysalan perustutkintokoulutuksessa. Muuta ammatillista perus- ja lisäkoulutusta järjestävät tarpeen mukaan Gradia Jyväskylän lisäksi mm. Gradia Jämsä, Sasky, Iso Kirja opisto ja Keski-Suomen TE-toimisto. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelijat opiskelevat yksilöllisten opintopolkujen kautta, joissa iso osa oppimisesta tapahtuu työpaikoilla.

Keuruu tekee yhteistyötä korkeakouluopinnoissa mm. Jyväskylän avoimen yliopiston ja ammattikorkeakoulun kanssa, jotka järjestävät opintopaketteja ja -kokonaisuuksia tarveperusteisesti ja mahdollisuuksien mukaan sekä lähi- että etäopintoina.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
Olemme kehittämistä ja kokeilukulttuurista innostuva kaupunki.	Lukio: Kehitämme KV-yhteistyötä.2023–2025 Kehitetään koulutusmahdollisuuksia ammatillisen ja korkea-asteen oppilaitosten kanssa. 2023–2025.	Mittari: Uusien kv-opiskelijoiden määrä. Tavoite: 4–6 opiskelijaa vuosittain. Mittari: Alkavat opintokokonaisuudet Tavoite: Vuosittain alkaa kolme opintokokonaisuutta
Otamme kuntalaiset mukaan päätöksentekoon – yhdessä syntyä parasta.	Koulutus: Toteutetaan osaamis- ja koulutustarvekysely yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. 2023–2025	Mittari: Vastausten lukumäärä. Tavoite 1: Toimenpiteisiin johtaneet koulutarpeet/-ideat ja muut aloitteet. Mittari: Toiveiden ja aloitteiden määrä.

	Lukio: Kyselyt uusista opintojaksoista ja muusta toiminnasta lukuvuosittain.2023–2025	Tavoite 2: Opintotarjonnan kehittäminen opiskelijoiden aloitteiden mukaisesti.
Digitalisaation avulla tuomme palvelut lähemmäksi kuntalaisia ja luomme uusia mahdollisuuksia hyvään arkeen.	Lukio: Digitalisoimme palvelujamme vuosien 2023–2024 aikana siten, että asiointi on mahdollista toteuttaa sähköisesti. Koulutus: Mahdollistamme eri asteiden opintojen suorittamisen Keuruulla etäopiskelutilan ja tutortoiminnan (Keuruu Akatemia toimintamalli) avulla vuoteen 2024 mennessä.	Mittari: Toteutunut/Ei toteutunut Tavoite: Kaikki lukiokoulutuksen järjestämiseen liittyvät lomakkeet ovat sähköisiä ja sähköisesti täytettävissä. Mittari: Toteutunut/Ei toteutunut Tavoite: Keuruu Akatemia toimintamalli on pilotoinnissa vuoden 2024 loppuun mennessä
Aktiivisella yritysten ja oppilaitosten välisellä yhteistyöllä luomme loistavat edellytykset Keuruun kasvuun.	Lukio: Kehitämme Lukion yrittäjyyslinjaa. 2023–2025 Koulutus: Kehitämme seutuopintotarjontaa avointen korkeakoulujen kanssa.2023–2025	Mittari: Yrittäjyyslinjan opiskelijoiden määrä sekä suoritettujen opintopisteiden määrä. Tavoite: Yrittäjyyslinjan opiskelijamäärä 10 aloittavaa vuosittain. Mittari: Seutuopintoja suorittaneiden määrä. Tavoite: Mahdollistamme korkeakouluopinnot paikallisesti.
Lempeästi läsnä		
Olemme houkutteleva asuinpaikkakunta kiireetöntä elämää arvostaville.	Lukio ja koulutus: Aktivoimme ja monipuolistamme lukioon sekä koulutukseen liittyvää markkinointia ja tiedottamista. 2023–2024 Kohderyhmät A. 9-luokkalaiset B. Huoltajat C. Kaupunkilaiset D. Lukion markkinointi yli kuntarajojen Suomessa	Mittari A) Toteutuneiden vierailuiden ja esittelytilaisuuksien määrä yläkoululaisille. Tavoite: 95 % Keuruun ja Multian 9-luokkalaisista vierailee lukioesittelyissä. Mittari B) Vanhempainiltoihin osallistuneiden määrä. Tavoite: Vähintään 50 % huoltajista osallistuu. Mittari C) Sosiaalisen median- ja verkkosivujen kävijämäärät sekä printtijulkaisujen lukumäärät. Tavoite: Koulutukseen liittyvä viestintä ja markkinointi on monipuolista ja aktiivista. Mittari D) Lukion markkinointitilaisuuden yli kuntarajojen. Tavoite: 2 Tilaisuutta vuodessa.

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Yhdessä tekevä		
Yhteistyö naapurikuntien kanssa vahvistaa palvelukokonaisuuttamme sekä lisää paikallista tarjontaa ja työpaikkoja.	Lukio: Yhteisten opettajien ja opintojaksotarjonnan hyödyntäminen. 2023–2025 Koulutus: Mahdollistetaan etä- ja monimuoto-toteutusvaihtoehtoja koulutuksista. 2023–2025	Mittari: Ostettujen opintojaksojen määrä. Mittari: Toteutuneiden opintojaksojen määrä (korkeakoulu- ja toisen asteen ammatilliset opinnot) Tavoite 1 + 2: Saadaan toteutumaan opintojaksoja pienelle opiskelijamäärälle.
Vastuullisesti toimiva		
Kuntalaisten onnellisuus on toimintamme ytimessä.	Lukio: Tuemme ja edistämme opiskelijoiden osaamisidentiteetin ja hyvinvoinnin myönteistä kehitystä. 2023–2025	Mittari: Opiskelijoiden hyvinvointikyselyn vastausmäärä. Tavoite: Wilma-kyselyn laatiminen ja opiskelijoiden hyvinvointikyselyn tulosten seuranta.

2.4.4 Vapaa-aikapalvelut

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	516 230
Toimintakulut	-2 408 880
Toimintakate	-1 892 650

Toiminnan kuvaus

Vapaa-ajanpalvelut jakaantuu tulosityksiköihin, joita ovat vapaa-aikatoimen hallinto, liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut ja nuorisopalvelut.

Hallinto tuottaa tieto-, asiakas-, talous- ja tilapalveluita sidosryhmien ja sisäisten tulosityksiköiden käyttöön. Hallinto vastaa vapaa-ajanpalveluiden toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä ja tiedottamisesta. Lisäksi huolehdimme tilojen sekä liikunta-alueiden ja reittien käytön hallinnoinnista. Hyvinvointityön hallinnointi ja koordinointi ovat myös vapaa-aikapalveluiden hallinnon yksikössä.

Liikuntapalvelut -yksikkö ylläpitää ulko- ja sisäliikuntapaikkoja, seuraa ja kehittää kaupungin liikuntatoimintaa, tuottaa ohjattuja liikuntapalveluita ja tapahtumia sekä antaa liikuntaneuvontaa. Avustuksilla tuetaan eri liikuntamuotoja harrastavien järjestöjen toimintaa. Lisäksi liikuntapalveluilla luodaan edellytyksiä vapaiden liikuntaryhmien toiminnalle.

Nuorisopalvelut -yksikön tehtävänä on luoda erilaisia toiminnallisia ja kasvatuksellisia mahdollisuuksia nuorten vapaa-ajanviettoon. Nuorisopalvelut tukevat ja mahdollistavat nuorten omaehtoista toimintaa, vahvistavat nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä ohjaavat nuorten turvallista kasvua erilaisissa elämäntilanteissa. Työ on luonteeltaan ennaltaehkäisevää ja tasavertaista. Tavoitteena on tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa, edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja kunnassa.

Työtä tehdään aktiivisella tilatoiminnalla kahdessa eri nuorisotilassa sekä monipuolisella pienryhmä-, reissu-, leiri-, osallisuus- ja tapahtumatoiminnalla. Lisäksi uusia yhteistyö- ja toimintamalleja kehitetään nuorten kanssa toimivien muiden tahojen kanssa. Koulujen ja nuorisopalveluiden yhteistyötä toteutetaan vuosikello suunnitelman mukaisesti ja sitä kautta tavoitetaan kaikki koulun piirissä olevat nuoret.

Etsivän nuorisotyön ja Nuorten työpajan hankerahoituksella järjestetään toimintaa, jonka kautta voidaan tavoittaa tuen tarpeessa olevat nuoret ja auttaa heitä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään heidän kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

Kulttuuripalvelut -yksikkö edistää, tukee ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa ja tarjoaa taidepalveluita yhteistyössä sidosryhmiensä kanssa kulloinkin käytettävissä olevien henkilö- ja talousresurssien mukaan, Kulttuuritalo Kimaran puitteet ja olemassa olevat tapahtumat tehokkaasti hyödyntäen.

Kulttuuri on Keuruulla merkittävä hyvinvoinnin edistäjä, imago- ja vetovoimatekijä sekä matkailuvaltti. Lisäksi kulttuuritoimi tukee kotiseututyötä ja paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä Museosäätiön ostopalvelusopimukseen varatun määrärahan puitteissa. Lasten kulttuuriopetus suunnitelman kautta tuetaan lasten ja nuorten taidekasvatusta kouluissa ja varhaiskasvatuksessa. Hankerahoituksia hyödynnetään tehokkaasti ja tukeudutaan työssä alueellisiin toimijaverkostoihin. Kulttuuritoimi on osallisena yhteisissä hankkeissa. Kulttuuri- ja tapahtumamatkailun kehittäminen on keskeinen osa työtä.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
Olemme kehittämisestä ja kokeilukulttuurista innostuva kaupunki.	Vapaa-aikatoimi tukee tiloin, avustuksin sekä muutoin resurssiensa puitteissa uusien harrastusten toimintojen syntymistä mm. idisavustuksin, jotka on kohdennettu lasten ja	Mittari: Uusien toimintojen ja toimintamallien määrä/osallistujat Tavoite: Pystytään tukemaan uusia ideoita.

	nuorten uuteen toimintaan. 2023–2025	
Otamme kuntalaiset mukaan päätöksentekoon – yhdessä syntyy parasta.	Teemme kyselyjä kuntalaisille vapaa-aikapalveluista ja hyvinvoinnista. 2023–2025 Tehdään osallisuusesite Unicefin lapsiystävällinen kunta tavoitteeseen. Esite opastaa päättäjiä ottamaan huomioon lasten ja nuorten ääni. 2023	Mittari: kyselyjen määrä Tavoite: kolme kyselyä/v. Mittari/tavoite: tehty 2023
Lempeästi läsnä		
Tuotamme palveluja ihmiseltä ihmiselle.	Ohjausta, tiloja ja palvelua fyysisesti ja monikanavaisesti saatavana ja tiedotettuna. 2023–2025	Mittari: Palvelu pystytään tarjoamaan kohderyhmälle sujuvasti. Tilojen käyttö on helppoa. Tavoite: Palvelukanavien määrä on vähintään kolme ja tiedotuskanavien määrä neljä.
Meille on helppo tulla ja jäädä.	Tehdään uusille asukkaille esite vapaa-ajanpalveluihin tutustumiseen. 2023–2025	Mittari/Tavoite: esite tehty 2023 ja jakelu kaikille uusille asukkaille.
Vastuullisesti toimiva		
Emme jätä ketään yksin.	Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen. 2023	Mittari: Osallistujien määrä Tavoite: Työpajatoiminta saadaan käynnistettyä 2023

2.4.5 Kirjastopalvelut

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	7 760
Toimintakulut	-731 780
Toimintakate	-724 020

Toiminnan kuvaus

Kirjastopalveluiden tulosalue sisältää Keuruun kaupunginkirjaston toimipisteineen. Palveluverkkoon kuuluvat pääkirjasto, Haapamäen kirjasto, kirjastoauto, Pohjoislahden kirjasto sekä Pihlajavedellä Kauppalan tiloissa toimiva palvelupiste. Toiminnallisesti kirjasto on osa maakunnallista Keski-kirjastot-verkostoa, joka hallinnoi

yhteistä kirjastojärjestelmää sekä tekee tiivistä yhteistyötä mm. hankinnoissa, markkinoinnissa, palveluissa ja osaamisen jakamisessa.

Kirjastopalveluiden tulosalueen toimintaa säätelee laki yleisistä kirjastoista (1492/2016). Lain mukaan kirjastopalveluiden tavoitteena on edistää väestön sivistyksellistä ja tiedollista yhdenvertaisuutta, lukutaitoja, elinikäistä oppimista, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Näitä tavoitteita toteutetaan kirjastoissa paitsi avoimella lainaustoiminnalla, myös järjestämällä erilaisia tapahtumia, koulutuksia ja näyttelyitä sekä tiiviillä yhteistyöllä esim. perusopetuksen kanssa. Kirjastopalvelut tavoittavat vuositasolla yli puolet keuruulaisista. Vuonna 2021 Keuruun kirjastoista annettiin 161 700 lainaa ja kirjastoissa käytiin 64 400 kertaa.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
Otamme kuntalaiset mukaan päätöksentekoon – yhdessä syntyy parasta.	Panostamme asiakaspalautteen keräämiseen ja siihen liittyvään viestintään. 2023–2025	Mittari: Palautteen keräämisen ja palauteviestinnän säännöllistäminen. Tavoite: Teemakysely kerran vuodessa, kuukauden palaute-viestintäteko eri kanavissa.
Yhdessä tekevä		
Olemme yhteistyöhaluinen ja -kykyinen kumppani.	Osallistumme aktiivisesti yhteistyöhankkeisiin ja -tapahtumiin kirjastossa ja sen ulkopuolella. 2023–2025	Mittari: Yhteistyötapahtumien ja –hankkeiden määrä Tavoite:10 yhteistyötapahtumaa/-hanketta/vuosi
Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Vastuullisesti toimiva		
Toimintaamme ohjaa terveen kuntatalouden lisäksi ympäristövastuu sekä sosiaalinen vastuu.	Toimimme kirjastolain mukaisesti demokratian ja aktiivisen kansalaisuuden tukemiseksi sekä yhteiskunnallisen vuoropuhelun edistämiseksi.2023–2025	Mittari: 1) Sitran kehittämän Erätauko-menetelmän käyttöönotto. 2) Osallistuminen valtiollisten ja paikallisten vaalien järjestämiseen tarjoamalla tiloja ennakkoäänestykselle ja aktivoimalla kuntalaisia.

		Tavoite: 1) 2 toteutunutta Erätauko-dialogia /vuosi 2) 2 ennakkoäänestyspaikkaa kirjastojen tiloissa / vaalit
Teemme päätöksiä avoimesti ja tasapuolisesti.	Viestimme avoimesti toimintamme peruseriaatteista.2023–2025	Mittari: Viestintätekojen määrä eri kanavissa Tavoite: 4 viestintätekoa /vuosi

2.5 Opistolautakunta

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	238 610
Toimintakulut	-1 332 770
Toimintakate	-1 094 160

Toiminnan kuvaus

Opistolautakunnan tulosalueeseen kuuluvat Keuruun kansalaisopisto ja Läntisen Keski-Suomen musiikkiopisto. Tulosalueen tehtävänä on tuottaa kansalaisopiston ja musiikkiopiston palveluja Keuruun kaupungin sekä Multian ja Petäjäveden kuntien alueella.

Kansalais- ja musiikkiopistojen hallintoelimenä toimii Keuruun opistolautakunta, jossa on edustajat myös Multian ja Petäjäveden kunnista. Opistojen hallinto on yhteinen myös viranhaltijatasolla, koska tulosalueen päällikkönä toimii kansalais- ja musiikkiopiston rehtori.

Kansalaisopisto on yleissivistävää koulutusta järjestävä vapaan sivistystyön oppilaitos. Kansalaisopisto tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi järjestämällä jatkuvan oppimisen periaatteen pohjalta paikallisen tarpeen mukaan mm. vieraiden kielten opetusta, terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntakoulutusta, ammatillista lisäkoulutusta, taiteen perusopetusta, kädentaitoja ja yleisöluentoja. Opisto pyrkii tarjoamaan vapaan sivistystyön palveluja mahdollisimman monelle kohtuulliseen hintaan. Opiston toimintaan voivat osallistua kaikenikäiset ihmiset. Sivukylien tarpeista pidetään erityistä huolta. Opiston vuosittainen toteutunut tuntimäärä on 8000–9000 tuntia.

Musiikkiopisto on taideoppilaitos, joka järjestää taiteen perusopetusta musiikissa laajan oppimäärän mukaan ja tanssissa yleisen oppimäärän mukaan. Opetuksen tarkoituksena on myönteisen musiikki- ja tanssisuhteen luominen sekä valmiuksien antaminen elinikäiseen harrastamiseen ja alan ammattiopintoihin. Opetus koostuu alle kouluikäisille suunnatuista varhaisiän musiikkikasvatuksesta ja lastentanssista, kouluikäisille annettavasta henkilökohtaisesta soitonopetuksesta musiikin perus- ja syventävällä tasolla, sekä ryhmäopetuksena toteutettavasta tanssin perusopetuksesta. Kolmen kunnan alueella toimivan musiikkiopiston vuosittainen opetustuntimäärä on n. 5000 tuntia. Sen puitteissa henkilökohtaista opetusta saavia

oppilaita on keskimäärin 105 ja heidän lisäksi ryhmäopetuksen piirissä oppilaita on vuosittain noin 30.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
<p>Otamme kuntalaiset mukaan päätöksentekoon – yhdessä syntyy parasta.</p>	<p>Säännölliset palautekyselyt vuosittain 2023–2025 molempien opistojen opiskelijoille:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kansalaisopiston Hellewi-kysely joka vuosi vähintään kahdelle aineryhmälle 2. Musiikkiopiston kysely keväisin opintojen jatkamisilmoituksen yhteydessä 	<p>Mittari: Vuosittaiset kyselyt keväällä 2023</p> <p>Tavoite: Kyselyjen vastausprosentti 50%</p>
Lempeästi läsnä		
<p>Olemme houkutteleva asuinpaikkakunta kiireetöntä elämää arvostaville.</p>	<p>Opistot tarjoavat mahdollisimman monipuolista harrastustoimintaa kaikenikäisille. 2023–2025</p>	<p>Mittari: Eri ainealueiden kurssien määrä ja osallistujamäärä</p> <p>Tavoite: kursseja 20 eri ainealueelta, osallistujia 2000</p>
Yhdessä tekevä		
<p>Olemme yhteistyöhaluinen ja -kykyinen kumppani.</p>	<p>Teemme yhteistyötä monipuolisesti eri tahojen kanssa, esim. viemällä musiikkiesityksiä vanhainkoteihin tai kirjastoon, järjestämällä näyttelyitä eri paikoissa ja yleisöluentoja museon kanssa. 2023–2025</p>	<p>Mittari: Yhteistyötilaisuuksien määrä ja yleisömäärä v. 2023.</p> <p>Tavoite: Vierailuesityksiä 10/vuosi, yleisöä 300</p>

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Vastuullisesti toimiva		
Toimintaamme ohjaa terveen kuntatalouden lisäksi ympäristövastuu sekä sosiaalinen vastuu.	Kurssimaksuja tarkistetaan lukuvuosittain ylläpitäjän taloudellisen tilanteen mukaan Opintoseteliavustus vuosittain työttömien ja maahanmuuttajien haettavana	Mittari: Kurssimaksujen osuus tuloista Tavoite: nousee opistojen keskitasolle v. 2025 mennessä. Mittari: Opintosetelillä opiskelevien määrä Tavoite: henk.koht. setelillä 30 hlö/vuosi
Hyvinvoiva henkilöstö on tärkein voimavaramme.	Määräajoin järjestetään hyvinvointikyselyjä myös sivutoimisille opettajille. 2023 ja 2025	Mittari: Sivutoimisille opettajille kyselyt Tavoite: kyselyt joka toinen vuosi alkaen 2023.
Kuntalaisten onnellisuus on toimintamme ytimessä.	Palautekyselyissä kysytään toiminnan merkityksestä opiskelijan hyvinvoinnille ja onnellisuudelle. 2023–2025	Mittari: Palautekyselyn tulokset. Tavoite: Toiminta koetaan onnellisuutta lisääväksi
Emme jätä ketään yksin.	Musiikkiopiston henkilökohtaisessa opetuksessa järjestetään myös yhteismusisointimahdollisuuksia.	Mittari: Musiikkiopistossa yhteismusisointiin osallistuvien osuus v. 2023 Tavoite: 90 % oppilaista.

2.6 Elinvoima ja asuin ympäristölautakunta

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	18 926 410
Toimintakulut	-18 507 900
Toimintakate	418 510

Toiminnan kuvaus

Elinvoima ja asuin ympäristöpalvelut toimialaan kuuluu elinvoimapaalvelut, viranomaispalvelut, tekniset palvelut ja maaseutupalvelut. Toimialan vastuulle kuuluvien asioiden päätöksenteko tapahtuu päätösvaltakohtaisesti kaupunginhallituksessa, elinvoima ja asuin ympäristölautakunnassa, rakennuslautakunnassa, Keurusselän ympäristölautakunnassa tai ympäristönsuojelujaostossa.

Elinvoima ja asuinympäristölautakunnan vastuualueita ovat tekniset palvelut ja maaseutupalvelut sekä elinvoimapalvelut tulosalueen osalta työllisyyspalvelut ja matkailupalvelut.

2.6.1 Elinvoimapalvelut

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	688 730
Toimintakulut	-1 904 190
Toimintakate	-1 215 460

Toiminnan kuvaus

Elinvoimapalveluiden tulosalueeseen kuuluu kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut, matkailupalvelut, kaupunkimarkkinointi sekä elinkeino-, työllisyys- ja kotoutumispalvelut. Elinkeinopalvelut tuotetaan ostopalvelusopimusperusteisesti kehittämissyhtiö Keulink Oy:ssä. Kaavoituksen ja maankäytön asioista päättää kaupunginhallitus.

Kaavoituksen ja maankäytön toiminnallisia painopisteitä vuonna 2023 ovat keskustan osayleiskaavan laadinta ehdotusvaiheeseen sekä mahdollisten tuulivoimaosayleiskaavojen suunnitteluohjaus.

Matkailu- ja kaupunkimarkkinointia kehitetään yhdessä kaupungin viestintästrategian laadinnan kanssa.

Hyvinvointialueuudistuksessa kotoutumispalvelut jäävät kuntiin ja työllisyyspalvelut vastaavat niistä jatkossa. Työllisyyden kuntakokeilu jatkuu vuoden 2024 loppuun. Työllisyyspalvelut vastaavat kaupungin lakisääteisestä velvoitetyöllistämisestä ja palkkatukityöllistämisestä sekä yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa kuntouttavan työtoiminnan palveluista. Kaupunki voi korvauksetta tarjota hyvinvointialueen käyttöön kuntouttavan työtoiminnan toimintapaikkoja. Työllisyyspalvelut ovat mukana valtakunnallisen monialaisen yhteispalvelun, TYP –toiminnan johtoryhmätyöskentelyssä.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
<p>Olemme kehittämisestä ja kokeilukulttuurista innostuva kaupunki.</p> <p>Olemme rohkeita kokeilemaan uutta eri alueilla ja asennoidumme virheisiin oppimiskokemuksina.</p> <p>Digitalisaation avulla tuomme palvelut lähemmäksi kuntalaisia ja</p>	<p>Asiakaspalvelun parantaminen työllisyyspalveluissa sähköisen asiointijärjestelmän avulla.</p>	<p>Ajanvarausjärjestelmän käyttömäärä</p> <p>Tavoite: 4 ajanvarausta / kk</p>

luomme uusia mahdollisuuksia hyvään arkeen.		
Lempeästi läsnä		
Olemme läntisen Keski-Suomen kaupan keskus ja osa Jyväskylän työssäkäyntialuetta. Olemme houkutteleva asuinpaikkakunta kiireetöntä elämää arvostaville.	Koko kaupunkikonsernin viestintästrategian pohjalta jatketaan markkinointiohjelman laatimista.	Markkinointiohjelman valmiusaste. Tavoite: Markkinointiohjelma hyväksyty
Yhdessä tekevä		
Olemme yhteistyöhaluinen ja -kykyinen kumppani. Edistämme keuruulaisten hyvinvointia toimimalla yhdessä lähialueen toimijoiden kanssa. Yhteistyö naapurikuntien kanssa vahvistaa palvelukokonaisuuttamme sekä lisää paikallista tarjontaa ja työpaikkoja.	Matkailukolmio –hankkeessa kehitetyn kuntayhteistyön toimeenpano matkailupakettien markkinoinnissa ja myynnissä.	Kuntayhteistyössä myytyjen min. 10 hlön. ryhmien matkailupakettien määrä, joissa Keuruun kohteita mukana. Tavoite: 2023: 50 kpl.

2.6.2 Tekniset palvelut

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	10 270 310
Toimintakulut	-8 185 890
Toimintakate	2 084 420

Toiminnan kuvaus

Teknisiin palveluihin kuuluu kiinteistöpalvelut sekä yhdyskuntatekniset palvelut.

Kiinteistöpalvelut vastaavat kaupungin kiinteistöjen kunnossapidosta ja kiinteistönhoidosta sekä siivouksesta. Kiinteistöpalveluiden päätavoite on kiinteistökannan ylläpito terveellisenä ja turvallisena sekä energiatehokkaana huomioiden kiinteistöjen korjausvelan kertymisen minimointi käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Yhdyskuntatekniset palvelut rakentavat ja ylläpitävät kaupungin vastuulla olevia liikenne-, viher- ja muita yleisessä käytössä olevia taajamien ulkoalueita sekä vastaa vesihuollosta ja jäteveden käsittelystä yhteistyössä Keuruun Vesi liikelaitoksen kanssa.

Teknisten palveluiden kehittämisen painopisteenä vuonna 2023 on energiatehokkuuden parantaminen kaupungin kiinteistöissä ja yhdyskuntatekniikan vastuualueilla.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
Olemme kehittämisestä ja kokeilukulttuurista innostuva kaupunki.	Videotallennemuotoisten työohjeiden tekeminen talotekniikkakohteisiin.	Kohteiden ohjeiden valmiusprosentti. Tavoite: 25 % valmiina / vuosi. Valmis 2025.
Palvelemme paikallisia yrityksiä nopeasti sekä joustavasti ja luomme parhaat olosuhteet yrittämiseen ja työntekoon	Markkinoimme aktiivisesti kaupungin tyhjiä liiketiloja.	Liiketilojen täyttöaste Tavoite: Kaupungin omistamat liiketilat ovat 100 % vuokrattu tuottavaan käyttöön
Lempeästi läsnä		
Hyödynnämme palveluissa digitalisaatiota ja suunnittelemme palvelut yksilöidysti, vastuullisesti ja erityisryhmien tarpeet huomioiden	Teemme kaupungin kiinteistöihin tilasuunnittelua kaupunkikonsernin toimintojen sijoittamiseksi asiakaslähtöisesti Keuruun Akatemia –mallin mukaisesti.	Hanke- ja toteutussuunnitelmien valmius Tavoite: Hanke- ja toteutussuunnitelmat valmiit 2023.

2.6.3 Maaseutupalvelut

Toiminnan kuvaus

Maaseutupalveluihin kuuluu omina tulosalueinaan yhteistoiminta-alueen maaseutuhallinnon palvelut sekä maatalousyrittäjien - ja turkistuottajien lomituspalvelut lomituspalvelulain mukaisesti Keuruun paikallisyksikköön kuuluvien kuntien ja kaupunkien alueella.

Maaseutuhallinto vastaa lakisääteisesti kuntien vastuulle määrättyjen maaseutuhallinnon tehtävien hoitamisesta, kuten mm. tukijärjestelmiin -, luopumistuki- ja eläkejärjestelmiin -, riistavahinkolakiin -, hukkakauralakiin -, peruslohkorekisteriin -, tukioikeusrekisteriin -, eläintenpitäjärekisteriin - ja valmiussuunnitelmiin liittyvistä tehtävistä. Lisäksi maaseutuhallinnon tehtävänä on maaseudun ja maaseutuelinkeinojen kehittäminen luomalla edellytyksiä olemassa olevien yritysten toiminnan jatkumiselle, uusien yritysten ja työpaikkojen syntymiselle sekä palveluille.

Lomituspalvelut järjestää lomituspalvelulain tarkoittamien maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituksen toiminta-alueellaan sekä siihen liittyvien hallinnollisten tehtävien hoitamisen.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue:

Jämsä, Keuruu, Kuhmoinen, Multia, Mänttä-Vilppula, Petäjävesi, Ruovesi ja Virrat

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	377 850
Toimintakulut	-452 100
Toimintakate	-74 250

Lomituspalveluiden toiminta-alue:

Hankasalmi, Jyväskylä, Jämsä, Kannonkoski, Karstula, Keuruu, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kyyjärvi, Laukaa, Multia, Muurame, Mänttä-Vilppula, Petäjävesi, Pihtipudas, Saarijärvi, Uurainen, Viitasaari ja Äänekoski.

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	5 926 570
Toimintakulut	-5 721 340
Toimintakate	205 230

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Rohkeasti kokeileva		
Digitalisaation avulla tuomme palvelut lähemmäksi kuntalaisia ja luomme uusia mahdollisuuksia hyvään arkeen.	Maaseutuhallinnossa asiakaspalvelua parannetaan sähköistä asiointia tehostamalla ja opastamalla asiakkaita sähköisten palveluiden käytössä	Sähköisesti palautettujen hakemusten osuus kaikista palautetuista hakemuksista. Tavoite: Vuoden 2024 alusta alkaen maaseutuhallinnossa kaikki hakemukset palautetaan sähköisesti.
Yhdessä tekevä		
Olemme yhteistyöhaluinen ja -kykyinen kumppani.	Maaseutupalvelut osallistuvat Välitä viljelijästä – sidosryhmätoimintaan.	Toteutunut kyllä/ei Tavoite: Osallistumme verkostotapaamisiin- ja koulutuksiin.
Innostavan ja aktiivisen toimintakulttuurin kautta olemme haluttu yhteistyökumppani ja työnantaja.	Maaseutupalvelut toimivat monipaikkaisesti, etätyömahdollisuuksiin panostetaan. Asiakastapaamiset järjestetään asiakasta lähellä olevissa drop-in työpisteissä sopimuksen mukaan.	Työhyvinvointikyselyn tulokset Tavoite: Työhyvinvointikyselyn työilmapiirin numeerinen arvo yli 3,5.

2.7 Viranomaispalvelut

Toiminnan kuvaus

Viranomaispalveluihin kuuluu Keuruun kaupungin rakennusvalvontapalvelut ja Keuruun, Jämsän, Mänttä-Vilppulan ja Virtain kaupunkien sekä Kuhmoisten ja Ruoveden kuntien ympäristöterveydenhuoltopalvelut sekä Keuruun ja Mänttä-Vilppulan kaupunkien ympäristönsuojelupalvelut. Tulosalueen vastuulle kuuluvat päätökset tehdään ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden osalta Keuruselän ympäristölautakunnassa ja ympäristönsuojelun osalta ympäristönsuojelijaostossa.

2.7.1 Rakennusvalvonta

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	116 060
Toimintakulut	-177 380
Toimintakate	-61 320

Rakennusvalvonta tuottaa Keuruun kaupungin alueella maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen mukaiset rakennusvalvontapalvelut sekä neuvoo ja opastaa rakentajia. Toimintaa ohjaa luvan hakijoiden tasapuolinen kohtelu ja asiantunteva asiakaspalvelu. Rakennusvalvonta- ja asuntoviranomaisena Keuruun kaupungissa toimii rakennuslautakunta.

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Vastuullisesti toimiva		
Toimintaamme ohjaa terveen kuntatalouden lisäksi ympäristövastuu sekä sosiaalinen vastuu.	Uusimme rakennusjärjestyksen seutunäkökulma huomioiden yhteistyössä naapurikuntien kanssa	Uusimisen valmiusaste. Tavoite: Vuonna 2024 voimassa
Teemme päätöksiä avoimesti ja tasapuolisesti.	Asiakaspalvelun parantamiseksi rakennusvalvonnan julkipanolistat julkaistaan myös kaupungin verkkosivuilla	Julkipanolistojen julkaisuprosentti verkkosivuilla vuonna 2023. Tavoite: 100 % julkaistu verkkosivuilla

2.7.2 Ympäristöterveyspalvelut ja ympäristönsuojelu

Sisäiset + ulkoiset	TA 2023
Toimintatuotot	1 546 890
Toimintakulut	-1 887 650
Toimintakate	-340 760

Toiminnan kuvaus

Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto tuottaa terveystarkonnan ja eläinlääkinnän lakisäateiset palvelut koko yhteistoiminta-alueella lähipalveluna. Keuruun kaupunki toimii yhteistoiminta-alueen vastuukuntana.

Keurusselän ympäristönsuojelijaosto edistää ympäristön säilymistä ekologisesti kestäväenä ja monimuotoisena ja turvaa elinympäristön säilymistä terveellisenä, viihtyisänä ja virikkeellisenä. Jaosto huolehtii kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lainsäädännössä määrätyistä tehtävistä toimialueellaan Keuruulla ja Mänttä-Vilppulassa. Jaosto toimii myös lainsäädännön mukaisena kunnan maa-aineslupa- ja valvontaviranomaisena

Strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Vastuullisesti toimiva		
Toimintaamme ohjaa terveen kuntatalouden lisäksi ympäristövastuu sekä sosiaalinen vastuu.	Ympäristönsuojelumääräysten päivittäminen.	Päivittämisen valmiusaste. Tavoite: Vuonna 2024 voimassa

3 Tuloslaskelmaosa

3.1 Tuloslaskelma 2023 ilman Vesi liikelaitosta

Kaupunki ilman liikelaitoksia Ulkoiset erät	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos TA 2022/TA 2023	
				€	%
	€	€	€	€	
Myyntituotot	9 599 998	9 429 020	8 312 960	-1 116 060	-11,8
Maksutuotot	4 883 170	4 695 280	1 909 530	-2 789 750	-59,4
Tuet ja avustukset	2 679 875	1 406 900	1 470 180	63 280	4,5
Muut toimintatuotot	2 605 971	2 274 770	3 052 840	778 070	34,2
Toimintatuotot yht.	19 769 015	17 805 970	14 745 510	-3 060 460	17,2
Henkilöstökulut	-38 119 014	-38 102 620	-25 051 870	13 050 750	34,3
Palvelujen ostot	-37 528 426	-37 244 520	-7 792 040	29 452 480	79,1
Aineet ja tarvikkeet	-5 090 848	-4 954 320	-3 752 110	1 202 210	24,3
Avustukset	-4 023 137	-3 062 940	-1 601 510	1 461 430	47,7
Muut toimintakulut	-774 318	-803 670	-647 890	155 780	19,4
Toimintakulut yht.	-85 535 743	-84 168 070	-38 845 420	45 322 650	53,8
Toimintakate	-65 766 728	-66 362 100	-24 099 910	42 262 190	63,7
Verotulot	37 687 554	37 207 000	21 705 000	-15 502 000	-41,7
Valtionosuudet	29 578 896	30 626 000	6 738 970	-23 887 030	-78,0
Korkotuotot	27 686	15 000	15 000	0	0
Muut rahoitustuotot	178 859	151 120	488 120	337 000	223,0
Korkokulut	122 136	-20 000	-1 750 000	-1 730 000	8650
Muut rahoituskulut	-29 856	-10 000	-10 000	0	0
Rah.tuotot ja -kulut	298 825	136 120	-1 256 880	-1 393 000	-1023
Vuosikate	1 798 547	1 607 020	3 087 180	1 480 160	92,1
Poistot ja arvonalent.	-3 783 375	-4 200 000	-4 000 000	200 000	4,8
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 984 828	-2 592 980	-912 820	1 680 160	64,8

3.2 Tuloslaskelma 2023 Vesi liikelaitos mukaan lukien

Kaupunki + Vesi liikelaitos	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos 2022 / 2023	
	€	€	€	€	%
Myyntituotot	11 427 583	11 653 000	10 573 650	-2 795 350	-20,9
Maksutuotot	4 882 825	4 695 280	1 909 530	-2 785 750	-59,3
Tuet ja avustukset	2 790 677	1 406 900	1 470 180	63 280	4,5
Muut toimintatuotot	4 217 832	3 990 770	3 052 840	778 070	34,2
Toimintatuotot yht.	23 318 917	21 745 950	17 006 200	-4 739 750	-21,8
Henkilöstökulut	-38 602 396	-38 650 120	-25 526 020	13 124 100	-34,0
Palvelujen ostot	-38 119 216	-38 080 300	-8 235 050	29 845 250	-78,4
Aineet ja tarvikkeet	-5 877 039	-5 876 850	-4 271 730	1 605 120	-27,3
Avustukset	-4 023 137	-3 062 940	-1 601 510	1 461 430	-47,7
Muut toimintakulut	-965 370	-1 046 270	-696 030	350 240	-33,5
Toimintakulut yht.	-87 587 158	-86 716 480	-40 330 340	46 386 140	-53,5
Toimintakate	-64 268 241	-64 970 530	-23 324 140	41 646 390	-64,1
Verotulot	37 687 554	37 207 000	21 705 000	-15 502 000	-41,7
Valtionosuudet	29 578 896	30 626 000	6 738 970	-23 887 030	-78,0
Korkotuotot	8 015	15 000	15 000	0	0
Muut rahoitustuotot	126 743	163 120	493 120	330 000	202,3
Korkokulut	122 136	-63 000	-1 760 000	-1 697 000	2694
Muut rahoituskulut	-38 780	-84 620	-74 420	10 200	-12,1
Rahoitustuotot ja -kulut	218 114	30 500	-1 326 300	-1 356 800	-4485
Vuosikate	3 216 323	2 892 970	3 793 530	900 560	31,7
Poistot ja arvonalent.	-4 995 945	-5 396 890	-4 692 000	704 890	13,1
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 779 622	-2 503 920	-898 470	1 605 450	64,1

Tilinpäätöksen 2021 ja talousarvion 2022 tiedoissa on mukana myös Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos.

3.3 Vesi liikelaitoksen vaikutus vuoden 2023 tuloslaskelmaan

Ulkoiset erät	Kaupunki ilman liikelaitosta	Keuruun Vesi liikelaitos	Kaupunki + Vesi liikelaitos
Myyntituotot	8 312 960	2 260 690	10 573 650
Maksutuotot	1 909 530	0	1 909 530
Tuet ja avustukset	1 470 180	0	1 470 180
Muut toimintatuotot	3 052 840	0	3 052 840
Toimintatuotot yht.	14 745 510	2 260 690	17 006 200
Henkilöstökulut	-25 051 870	-474 150	-25 526 020
Palvelujen ostot	-7 792 040	-443 010	-8 235 050
Aineet ja tarvikkeet	-3 752 110	-519 620	-4 271 730
Avustukset	-1 601 510	0	-1 601 510
Muut toimintakulut	-647 890	-48 140	-696 030
Toimintakulut yht.	-38 845 420	-1 484 920	-40 330 340
Toimintakate	-24 099 910	775 770	-23 324 140
Verotulot	21 705 000		21 705 000
Valtionosuudet	6 738 970		6 738 970
Korkotuotot	15 000	0	15 000
Muut rahoitustuotot	488 120	5 000	493 120
Korkokulut	-1 750 000	-10 000	-1 760 000
Muut rahoituskulut	-10 000	-64 420	-74 420
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 256 880	-69 420	-1 326 300
Vuosikate	3 087 180	706 350	3 793 530
Poistot ja arvonalent.	-4 000 000	-692 000	-4 692 000
Tilikauden yli-/alijäämä	-912 820	14 350	-898 470

3.4 Tuloslaskelma 2023–2026

Ulkoiset erät	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Myyntituotot	10 573 650	10 637 092	10 700 914	10 765 120
Maksutuotot	1 909 530	1 920 987	1 932 513	1 944 108
Tuet ja avustukset	1 470 180	1 461 359	1 452 538	1 443 717
Muut toimintatuotot	3 052 840	3 071 157	3 089 584	3 108 121
Toimintatuotot yht.	17 006 200	17 090 595	17 175 549	17 261 066
Henkilöstökulut	-25 526 020	-25 908 910	-26 291 801	-26 674 691
Palvelujen ostot	-8 235 050	-8 111 524	-7 987 999	-7 864 473
Aineet ja tarvikkeet	-4 271 730	-4 229 013	-4 86 295	-4 143 578
Avustukset	-1 601 510	-1 601 500	-1 601 500	-1 601 500
Muut toimintakulut	-696 030	-661 229	-626 427	-591 626
Toimintakulut yht.	-40 330 340	-40 512 176	-40 694 022	-40 875 867
Toimintakate	-23 324 140	-23 421 581	-23 518 472	-23 614 801
Verotulot	21 705 000	20 647 000	21 013 000	21 164 000
Valtionosuudet	6 738 970	6 856 228	6 864 406	6 902 161
Korkotuotot	15 000	15 000	15 000	15 000
Muut rahoitustuotot	493 120	490 000	490 000	490 000
Korkokulut	-1 760 000	-1 150 000	-830 000	-520 000
Muut rahoituskulut	-74 420	-74 400	-74 400	-74 400
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 326 300	-719 400	-399 400	-89 400
Vuosikate	3 793 530	3 362 247	3 959 534	4 361 960
Poistot ja arvonalent.	-4 692 000	-4 540 000	-4 388 000	-4 236 000
Tilikauden yli-/alijäämä	-898 470	-1 177 753	-428 466	125 960

4 Rahoitusosa

4.1 Rahoituslaskelma 2023 Vesi liikelaitos mukaan lukien

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos 2022 / 2023	
	€	€	€	€	%
Toiminnan rahavirta	4 139 399	2 892 970	3 793 530	900 560	31,1
Vuosikate	3 216 323	2 892 970	3 793 530	900 560	31,1
Tulorahoituksen korjauserät	923 076	0	0	0	0,0
Investointien rahavirta	-2 078 636	-2 935 000	-1 710 000	1 225 000	-41,7
Investointimenot	-2 567 057	-3 155 000	-1 960 000	1 195 000	-37,9
Rahoitusosuudet invest.	40 586	80 000	110 000	30 000	37,5
Pysyvien vast. hyöd. luovut.	447 835	140 000	140 000	0	0
Toiminnan ja inv. rahavirta	642 986	-42 030	2 083 530	2 125 560	-5057
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset	0	0	0	0	0,0
Antolainojen lisäykset	0	0	0	0	0,0
Antolainojen vähennykset	0	0	0	0	0,0
Lainakannan muutokset	1 481 708	761 960	-2 545 510	-3 307 470	-434,1
Pitkäaikaisten lainojen lis.	0	3 000 000	0	-3 000 000	-100,0
Pitkäaikaisten lainojen väh.	-2 518 292	-2 238 040	-2 545 510	-307 470	13,7
Lyhytaik. lainojen muutos	4 000 000	0	0	0	0
Muut maksuvalm. muut.	-1 534 465	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-52 757	761 960	-2 545 510	-3 307 470	-434,1
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 247 705	719 930	-461 980	-1 181 910	-164,2

Tilinpäätöksen 2021 ja talousarvion 2022 tiedoissa on mukana myös Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos.

4.2 Vesi liikelaitoksen vaikutus vuoden 2023 rahoituslaskelmaan

	Kaupunki ilman liikelaitosta	Keuruun Vesi liikelaitos	Sisäiset invest. ja lainat	Kaupunki + vesi liikelaitos
Toiminnan rahavirta	3 087 180	706 350	0	3 793 530
Vuosikate	3 087 180	706 350	0	3 793 530
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-1 240 000	-470 000	0	-1 710 000
Investointimenot	-1 490 000	-470 000	0	-1 960 000
Rahoitusosuudet invest.	110 000	0	0	110 000
Pysyvien vast. hyöd. luovut.	140 000	0	0	140 000
Toiminnan ja inv. rahavirta	1 847 180	236 350	0	2 083 530
Rahoituksen rahavirta				
Antolainojen muutokset	100 000	0	100 000	0
Antolainojen lisäykset	0	0	0	0
Antolainojen vähennykset	100 000	0	100 000	0
Lainakannan muutokset	-2 545 510	-100 000	-100 000	-2 545 510
Pitkäaikaisten lainojen lis.	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen väh.	-2 545 510	-100 000	-100 000	-2 545 510
Lyhytaik. lainojen muutos	0	0	0	0

Muut maksuvalm. muut.	0	-200 000	-200 000	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-2 445 510	-300 000	-200 000	-2 545 510
Vaikutus maksuvalmiuteen	-598 330	-63 650	-200 000	-461 980

4.3 Rahoituslaskelma 2023–2026

	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
	€	€	€	€
Toiminnan rahavirta	3 793 530	3 362 247	3 959 534	4 361 960
Vuosikate	3 793 530	3 362 247	6 185 106	4 361 960
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-1 710 000	-1 260 000	-1 260 000	-1 260 000
Investointimenot	-1 960 000	-1 480 000	-1 440 000	-1 440 000
Rahoitusosuudet invest.	110 000	80 000	40 000	40 000
Pysyvien vast. hyöd. luovut.	140 000	140 000	140 000	140 000
Toiminnan ja inv. rahavirta	2 083 530	2 102 247	2 699 534	3 101 960
Rahoituksen rahavirta				
Antolainojen muutokset	0	0	0	0
Antolainojen lisäykset	0	0	0	0
Antolainojen vähennykset	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	-2 245 510	-2 545 510	-2 545 510	-2 545 510
Pitkäaikaisten lainojen lis.	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen väh.	-2 545 510	-2 545 510	-2 545 510	-2 545 510
Lyhytaik. lainojen muutos	0	0	0	0
Muut maksuvalm. muut.	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-2 545 510	-2 545 510	-2 545 510	-2 545 510
Vaikutus maksuvalmiuteen	-461 980	-443 263	154 024	556 450

5 Investointiosa

Vuosikate osoittaa kaupungin tulorahoituksen, joka toimintamenojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että tasapainossa olevassa taloudessa vuosikatteella voidaan rahoittaa nettoinvestoinnit. Mikäli vuosikate kattaa nettoinvestoinnit, kunnan ei tarvitse velkaantua, realisoida käyttöomaisuuttaan tai pitkäaikaisia sijoituksiaan tai vähentää toimintapääomaansa pitääkseen palvelujen tuotantovälineet toimintakunnossa. Tämän vuoksi kaupungin vuoden 2023 investointitasoa on laskettu ja investointeja karsittu. Karsintatoimenpiteiden avulla investointitaso on saatu laskettua vuosikatteen tasolle, ja suurta lisävelkaantumista investointeihin ei täten syntyisi.

Investointisuunnitelma sisältää talousarviovuodelle 2023 yhteensä noin 1,5 miljoonan euron investoinnit, josta 0,8 miljoonaa kohdistuu Keuruun urheilukentän perusparannukseen (0,4 milj. eur) ja kaavakatujen perusparantamiseen (0,4 milj. eur). Vuoden 2023 kaupungin nettoinvestointien määrä on 1,3 miljoonaa euroa.

5.1 Kaupungin investoinnit ilman liikelaitosta

INVESTOINNIT ILMAN VESI LL, 1 000 €	Menot	Tulot	Netto
KAUPUNKI ILMAN LIIKELAITOKSIA	1 490	110	1 380
KAUPUNGINHALLITUS	40	40	0
Irtain käyttöomaisuus	0	0	0
Ohjelmistot	0	0	0
Kiinteä omaisuus	40	40	0
Kiinteän omaisuuden hankinta ja myynti	40	40	0
Aineeton käyttöomaisuus	0	0	0
Osakkeiden osto ja merkintä	0	0	0
KASVUN JA HYVINVOINNIN LAUTAKUNTA	95	0	95
Irtain käyttöomaisuus	95	0	95
Koulujen kalustot	0	0	0
Varhaiskasvatuksen kalustot	0	0	0
Latukone	0	0	0
Urheilukentän varusteet	95	0	95
ELINVOIMAN JA ASUINYMPÄRISTÖN LAUTAKUNTA	1 355	70	1 285
Irtain käyttöomaisuus	30	0	30
Yhdyskuntatekniset palvelut	0	0	0
Huoltoauton vaihto	0	0	0
Kaavoitus	30	0	30
Kaavat	30	0	30
Talonrakennus	140	0	140
Kiinteistöpalvelut	140	0	140
Kaupungintalo, toimintojen uud. järjestely, suunnittelu	30	0	30
Nyysänniemen alueen investoinnit	10	0	10
Kunnossapitokorjaukset erillislist. mukaan	100	0	100
Muu käyttöomaisuus	1 185	70	1 115
Kaavatiet ja liikennealueet	540	0	540
Kaavakatujen perusparantaminen	400	0	400
Uudet asuntokatukohteet	0	0	0
Kaavakatujen liikenneturvallisuuskohteet	40	0	40
Kevyenliikenteenväylät	40	0	40
Liikennemerkkiiudistus (tieliikennelaki)	0	0	0
Katuvalot	60	0	60
Ympäristötyöt	645	70	575
Haapamäen vanhan koulun aluerak.	60	0	60
Reitistöt, kentät, aidat ja alueet	40	0	40
Keuruun urheilukentän perusparannus	380	30	350
Tervan alueen kehittäminen	120	40	80
Prosenttitaide, Kirjastonranta	25	0	25
Ympäristökohteet erillislistauksen mukaan	20	0	20

5.2 Kaupungin investointisuunnitelma 2023–2026

KAUPUNGIN INVESTOINNIT ILMAN VESI LIKELAITOSTA, 1 000 €		2023	2024	2025	2026
KAUPUNKI ILMAN LIKELAITOKSIA	Menot	1 490	1 260	1 120	1 120
	Tulot	110	80	40	40
	Netto	1 380	1 180	1 080	1 080
KAUPUNGINHALLITUS	Menot	40	50	40	40
	Tulot	40	40	40	40
	Netto	0	10	0	0
Irtain käyttöomaisuus	Menot	0	10	0	0
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	0	10	0	0
Ohjelmistot	Menot	0	10	0	0
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	0	10	0	0
Kiinteä omaisuus	Menot	40	40	40	40
	Tulot	40	40	40	40
	Netto	0	0	0	0
Kiinteän omaisuuden hankinta ja myynti	Menot	40	40	40	40
	Tulot	40	40	40	40
	Netto	0	0	0	0
Aineeton käyttöomaisuus	Menot	0	0	0	0
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0
Osakkeiden ostot ja merkintä	Menot	0	0	0	0
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0
KASVUN JA HYVINVOINNIN LAUTAKUNTA	Menot	95	190	30	30
	Tulot	0	40	0	0
	Netto	95	150	30	30
Irtain käyttöomaisuus	Menot	95	190	30	30
	Tulot	0	40	0	0
	Netto	95	150	30	30
Koulujen kalustot	Menot	0	20	20	20
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	0	20	20	20
Varhaiskasvatuksen kalustot	Menot	0	10	10	10
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	0	10	10	10
Latukone	Menot	0	160	0	0
	Tulot	0	40	0	0
	Netto	0	120	0	0

		2023	2024	2025	2026
Urheilukentän varusteet	Menot	95	0	0	0
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	95	0	0	0
ELINVOIMAN JA ASUINYMPÄRISTÖN LAUTAKUNTA	Menot	1 395	1 020	1 050	1 050
	Tulot	160	0	0	0
	Netto	1 235	1 020	1 050	1 050
Irtain käyttöomaisuus	Menot	30	60	30	30
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	30	60	30	30
Yhdyskuntatekniset palvelut	Menot	0	20	0	0
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	0	20	0	0
Huoltoauton vaihto	Menot	0	20	0	0
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	0	20	0	0
Kaavoitus	Menot	30	40	30	30
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	30	40	30	30
Kaavat	Menot	30	40	30	30
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	30	40	30	30
Talonrakennus	Menot	140	110	110	110
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	140	110	110	110
Kiinteistöpalvelut	Menot	140	110	110	110
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	140	110	110	110
Kaupungintalo, toimintojen uud. järjestely, suunnittelu	Menot	30	0	0	0
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	30	0	0	0
Nyssäniemen alueen investoinnit	Menot	10	10	10	10
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	10	10	10	10
Kunnossapitokorjaukset erillislist. mukaan	Menot	100	100	100	100
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	100	100	100	100
Muu käyttöomaisuus	Menot	1 185	850	910	910
	Tulot	70	0	0	0
	Netto	1 115	850	910	910
Kaavatiet ja liikennealueet	Menot	540	740	840	840
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	540	740	840	840
		2023	2024	2025	2026
Kaavakatuojen perusparantaminen	Menot	400	450	450	450

	Tulot	0	0	0	0
	Netto	400	450	450	450
Uudet asuntokatu kohteet	Menot	0	100	200	200
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	0	100	200	200
Kaavakatuja liikenneturvallisuuskohteet	Menot	40	50	50	50
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	40	50	50	50
Kevyenliikenteenväylät	Menot	40	50	50	50
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	40	50	50	50
Liikennemerkkiuudistus (tieliikennelaki)	Menot	0	10	10	10
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	0	10	10	10
Katuvalot	Menot	60	80	80	80
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	60	80	80	80
Ympäristötyöt	Menot	645	110	70	0
	Tulot	70	0	0	0
	Netto	575	110	70	70
Haapamäen vanhan koulun aluerak.	Menot	60	0	0	0
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	60	0	0	0
Reitistöt, kentät, aidat ja alueet	Menot	40	60	40	40
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	40	60	40	40
Keuruun urheilukentän perusparannus	Menot	380	20	0	0
	Tulot	30	0	0	0
	Netto	350	20	0	0
Tervan alueen kehittäminen	Menot	120	0	0	0
	Tulot	40	0	0	0
	Netto	80	0	0	0
Prosenttitaide, Kirjastonranta	Menot	25	0	0	0
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	25	0	0	0
Ympäristökohteet erillislistauksen mukaan	Menot	20	30	30	30
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	20	30	30	30

1.000 €		2023	2024	2025	2026
KEURUUN VESI LIIKELAITOS	Menot	470	220	320	320
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	470	220	320	320
Muu käyttöomaisuus	Menot	470	220	320	320
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	470	220	320	320
Vesilaitos	Menot	220	50	100	100
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	220	50	100	100
Verkoston laajennus, uudet alueet	Menot	0	0	0	0
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0
Etämittareiden lähiverkosto ja asennus	Menot	80	0	0	0
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	80	0	0	0
Verkoston saneeraus	Menot	140	50	100	100
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	140	50	100	100
Viemärlaitos	Menot	250	170	220	220
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	250	170	220	220
Jv-pumppaamot, saneeraus	Menot	50	20	20	20
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	50	20	20	20
Verkoston saneeraus	Menot	200	50	100	100
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	200	50	100	100
Verkoston laajennus, uudet alueet	Menot	0	100	100	100
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	0	100	100	100
1.000 €		2023	2024	2025	2026
KAUPUNKI YHTEENSÄ	Menot	1 490	1 260	1 120	1 120
	Tulot	110	80	40	40
	Netto	1 380	1 180	1 080	1 080
LIKELAITOS YHTEENSÄ	Menot	470	220	320	320
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	470	220	320	320
KAUPUNKI + LIKELAITOS YHTEENSÄ	Menot	1 960	1 480	1 440	1 440
	Tulot	110	80	40	40
	Netto	1 850	1 400	1 400	1 400

6 Keuruun Vesi liikelaitos

Toiminnan kuvaus

Vesilaitos on kuntalain mukainen liikelaitos. Liikelaitoksen johtokunnan valitsee kaupunginhallitus ja se toimii suoraan kaupunginhallituksen alaisena. Johtokunnassa on viisi jäsentä ja esittelijänä toimii vesihuoltopäällikkö.

Vesilaitos tuottaa toiminta-alueellaan yhdyskunnan vedenhankintaan ja viemäröintiin liittyvät palvelut liiketaloudellisia periaatteita noudattaen. Vesilaitos kehittää omaa toimintaansa yhdyskunnan muun kehityksen asettamien vaatimusten mukaisesti, sitoutuen ottamaan kaikessa toiminnassaan huomioon ympäristöasiat jatkuvan kehittämisen periaatteella.

Vesilaitoksen ylläpito-, investointi-, suunnittelu- ja rakennuttamistehtävissä on yhteensä kahdeksan vakituista ja yksi määräaikainen henkilö.

Keuruun Vesi liikelaitoksen laadittu talousarvio perustuu 390.000 m³ talousveden myynnille ja jäteveden käsittelyyn 385.000 m³:lle. Lisäksi sopimuksen mukaisesti Jaakonsuon jäteveden puhdistamalla käsitellään Multian kunnan jätevesiä keskimäärin 85.000 m³:ia.

Käyttötalouden puolella merkittävimmät menoerät ovat, energian 273.000 euroa, jäteveden puhdistamon ja vedenottamoiden kemikaalit 153.000 euroa, muiden palveluiden ostot 443.000 euroa ja henkilöstökulut 474.000 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot ovat 692.000 euroa ja perustamispääoman korko kaupungille 63.920 euroa.

Talousarviossa on varauduttu energian ja kemikaalien hinnan tarkastuksiin. Sähköenergiaa kuluu vuodessa noin 1.500 Mwh, jonka lisäkustannus on 75.000 euroa. Lisäksi talousarvion toteutuminen edellyttää perus- ja käyttö- sekä palvelumaksujen tarkistamista keskimäärin viidellä prosentilla. Toteutunut talousarvio mahdollistaa omalla tulorahoituksella noin 0,5 miljoonan euron korjaus- ja uusinvestoinnit sekä lyhentämään velkaa kaupungin sopimuksen mukaisesti 0,1 miljoonaa euroa ensi vuonna.

Keskeiset talousluvut

Keuruun Vesi liikelaitos	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos 2022 / 2023	
	€	€	€	€	%
Liikevaihto	2 169 135	2 103 360	2 260 690	157 330	7,48
Liikelylijäämä	254 841	73 170	83 770	10 600	14,49
Toimintakate	955 748	770 170	775 770	5 600	0,73
Poistot	-699 977	-697 000	-692 000	5 000	0,72
Rahoituskulut, netto	-64 407	-69 420	-69 430	-10	0,01
Ylijäämä	190 434	3 750	14 350	10 600	282,67
Nettoinvestoinnit	249 532	525 000	470 000	55 000	10,48

6.1 Vesi liikelaitoksen tuloslaskelma 2023

Keuruun Vesi liikelaitos	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos 2022 / 2023	
	€	€	€	€	%
Liikevaihto	2 166 780	2 103 360	2 260 690	157 330	7,5
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	2 354	0	0	0	0,0
Materiaali ja palvelut					
Aineet ja tarvikkeet	-419 017	-432 220	-474 150	-41 930	9,7
Palvelujen ostot	-339 611	-391 110	-443 010	-51 900	13,3
Henkilöstökulut	-390 351	-461 720	-519 620	-57 900	12,5
Poistot ja arvonalent.	-699 977	-697 000	-692 000	5 000	-0,7
Liiketoim. muut kulut	-65 337	-48 140	-48 140	0	0,0
Liikelylijäämä/alijäämä	-254 841	73 170	83 770	10 600	14,5
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	5 243	5 000	5 000	0	0,0
Kunnalle maksetut korkok.	-5 622	-10 000	-10 000	0	0,0
Korvaus peruspääomasta	-63 921	-63 920	-63 920	0	0,0
Muut rahoituskulut	-107	-500	-500	0	0,0
Ylijäämä ennen varauksia	190 434	3 750	14 350	10 600	282,7
Poistoeron lisäys (-) / väh.(+)	0	0	0	0	0,0
Vapaaeht.var.lis. (-) / väh.(+)	0	0	0	0	0,0
Tilikauden yli-/alijäämä	190 434	3 750	14 350	10 600	282,7

6.2 Vesi liikelaitoksen rahoituslaskelma 2023

Keuruun Vesi liikelaitos	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos 2022/2023 €	Muutos 2022/2023 %
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta					
Tulorahoitus	890 411	700 750	706 350	5600	0,8
Liikelylijäämä	254 841	73 170	83 770	10 600	14,5
Poistot ja arvonalent.	699 977	697 000	692 000	-5 000	-0,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-64 407	-69 420	-69 420	0	0,0
Investointien rahavirta	-249 532	-525 000	-470 000	55 000	-10,5
Investointimenot	-249 532	-525 000	-470 000	55 000	-10,5
Rahoitusosuudet invest.	0	0	0	0	0,0
Pysyv.vast. hyöd. luov.	0	0	0	0	0,0
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta	640 579	175 750	236 350	60 600	34,5
Rahoitustoiminnan kassavirta					
Lainakannan muutokset	-325 000	-100 000	-100 000	0	0,0
Pitkäaik. lainojen lisäys	1000 000	0	0	0	0,0
Pitkäaik. lainojen väh.	-625 000	-100 000	-100 000	0	0,0
Lyhytaik. lainojen muutos	-700 000	0	0	0	0,0
Oman pääoman muut.	0	0	0	0	0,0
Muut maksuvalm. muut.	-295 668	-200 000	-200 000	0	0,0
Rahoitust. nettokassav.	-620 668	-300 000	-300 000	0	0,0
Vaikutus maksuvalmiut.	20 211	-124 250	-63 650	60 600	-48,8

6.3 Vesi liikelaitoksen investointisuunnitelma vuodelle 2023–2026

Menot 1.000 €	2023	2024	2025	2026
Keuruun Vesi liikelaitos	470	220	320	320
Muu käyttöomaisuus	470	220	320	320
Vesilaitos	220	50	100	100
Verkoston laajennus, uudet alueet	0	0	0	0
Etämittareiden lähiverkosto ja asennus	80	0	0	0
Verkoston saneeraus	140	50	100	100
Viemärlaitos	250	170	220	220
Jv-pumppaamot, saneeraus	50	20	20	20
Verkoston saneeraus	200	50	100	100
Verkoston laajennus, uudet alueet	0	100	100	100

7 Keuruun konserni

7.1 Konsernin kuvaus

Kuntakonserni koostuu seuraavista yhteisöistä:

- Kunta (emoyhteisö)
- Ne tytäryhteisöt, joista kunta omistaa enemmistön tai joissa kunnalla on muuten määräysvalta
- Kuntayhtymät, joihin kunta kuuluu

Kuntalaki (Kuntalaki 110 §) korostaa kunnan ja konsernin ohjaamista kokonaisuutena. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet ja talousarviossa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Tarkoituksena ei kuitenkaan ole laatia konsernin talousarviota.

Keuruun kaupungin konserni koostuu emoyhteisön (Keuruun kaupunki ml. Vesi liikelaitos) lisäksi seuraavista yhteisöistä:

Tytäryhtiöt:

- Keuruun Sähkö Oy (konserni), omistusosuus 99,32 %
- Kehittämissyhtiö Keulink Oy, omistusosuus 99,60 %
- Keuruun Toimitilat Oy, omistusosuus 100,00 %
- Kiinteistö Oy Kurkihaka, omistusosuus 100,00 %
- Asunto Oy Puskuri, omistusosuus 100,00 %
- Keuruun Jäähalli Oy, omistusosuus 46,70 % (kaupungilla määräysvalta yhtiöjärjestyksen perusteella)
- Keuruun Asunnot Oy, omistusosuus 100,00 %

Keuruun Asunnot Oy, entinen Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos jatkaa toimintaansa yhtiönä 1.1.2023.

Kuntayhtymät:

- Jyväskylän koulutuskuntayhtymä, omistusosuus 3,30 %
- Sastamalan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä, omistusosuus 2,60 %
- Keski-Suomen liitto, omistusosuus 3,50 %

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri Keuruun kaupungin omistusosuus 4,7 prosenttia poistuu, koska Keski-Suomen sairaanhoitopiirin omistus siirtyy hyvinvointialueelle.

7.2 Tytäryhteisöjen kuvaus ja taloudelliset tavoitteet

Keuruun Sähkö Oy (konserni)

Keuruun Sähkö Oy-konserni on Keski-Suomessa toimiva energia-alan monitoimiyritys. Keuruun kaupunki omistaa Keuruun Sähkö Oy:n osakekannasta 99,32 prosenttia ja loppuosan omistavat pienosakkaat.

Keuruun Sähkö Oy:n mahdolliset strategiset pääsuuntaukset

Infrayhtiö

Alueellisten infrapalveluiden tarjoaja ja kehittäjä

- Vesiliiketoiminnan yhdistäminen toisi uutta
- Voi olla myös katujen huoltoa ym. (kaupungin palveluyhtiö)

Uusi Keuruun Energia

- Verkkoliiketoiminnan palvelut
- Lämmöntuotanto
- Lämpöpalvelut - hiilidioksidivapaat vaihtoehdot KL / muu tuotanto
- Vesi ja jätevesi
- Biokaasuliiketoiminnan kehitys
- Sähkö vähittäismyynnin osalta mukana, mutta voidaan tarkastella erikseen tulevaisuutta – oman tuotannon tarve minimoimaan hankinnan riskejä
- Ydintoimintoja tukevat palvelut
- Kumppanuuksien hyödyntäminen

Taloudelliset tavoitteet vuodelle 2022 ja 2025

Liikevaihto, M€	2022	2025
Energialiiketoiminta (ilman kahta suurinta asiakasta)	2,6	2,3
Tuotanto- ja lämpöliiketoiminta	4,8	5,0
Sähköverkkoliiketoiminta (investoinnit 2028–2036)	5,6	5,8
Verkkorakennus-liiketoiminta (investoinnit 2028–2036)	2,6	1,9
Teollisuuden S & A kunnossapitoliiketoiminta	0,7	0,8
Vesiliiketoiminta	0	2,1
Tuulivoima	0	1,2
Konserni	16,3	19,1
Liiketulos 2025		1,9
Oman pääoman tuotto		n. 5 %
Omavaraisuusaste		n. 50 %

Kehittämissyhtiö Keulink Oy

Kehittämissyhtiö Keulink Oy on perustettu vuonna 1997. Keuruun kaupungin omistusosuus on 99,6 prosenttia.

Kaupunki perustaa elinvoimayksikön, jonka osaksi Keulink Oy siirtyy eli elinvoimayksikkö koostuu kaupungin ja yhtiön toiminnoista. Kaupungin ja Keulink Oy:n välinen ostopalvelusopimus on tehty kahdeksi vuodeksi, jonka jälkeen sopimusta on mahdollista jatkaa kahden vuoden optiolla, sopimus alkaa 1.1.2023.

Kaupunki laatii omistajastrategian, jossa määritellään selkeät tehtävät yhtiölle kuten esimerkiksi yritysneuvontaa, yrityslähtöisiä hankkeita ja yrityshankintaa. Lisäksi yhtiön toiminnalle laaditaan selkeät mittarit, joita seurataan kuuden kuukauden välein ja päätetään kahden vuoden kuluttua optiovuosista. Yhtiö osallistuu myös kaupungin säästötalkoisiin eli ostopalvelusopimuksesta säästöä kaupungille 38.100 euroa (alennus 15 prosenttia).

Tavoitteena on saada Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) avulla Keuruun seudulle 35 miljoonaa euroa vuonna 2023. JTF:n tavoitteet ovat seuraavat:

- Alueen elinkeinorakenne monipuolistuu
- Yritystoiminta uudistaa kilpailukykyä perustaa ja säilyy siirtymässä elinvoimaisena
- Siirtymästä aiheutuva työttömyys ja muut kielteiset vaikutukset on minimoitu
- Siirtymän vuoksi työttömäksi jääneet ovat löytäneet uutta työtä, yritystoimintaa tai koulutusta
- Nuorten osallisuus, koulutustaso ja työllistyminen kasvaa ja maakunnan työllisyysaste paranee
- Siirtymässä hyödynnetään monipuolisesti erilaisia ratkaisuja ja toimintamuotoja
- Kiertotalouden, resurssi- ja materiaalitehokkuuden sekä luonnonvaratuottavuuden osaaminen vahvistuu
- Uusia teknologioita otetaan käyttöön tuotannon sekä yritysten kasvun vahvistamiseksi
- Kokonaiskestävyyden mukaiset toimintamallit ovat käytössä

Keuruun toimitilat Oy

Keuruun toimitilat Oy on kokonaan Keuruun kaupungin omistama kiinteistöyhtiö. Sen tehtävänä on rakentaa, ostaa ja myydä sekä hallita omistus- ja vuokraoikeuden nojalla kiinteistöjä ja huoneistoja vuokrattavaksi.

Tavoitteet vuodelle 2023:

- käyttöaste 95 %
- Erillisselvityksen laatiminen yhtiön taloudellisen tilanteen kohentamiseksi.
- lainojen uudelleenjärjestely
- kohteiden myyntimahdollisuudet

Keuruun Asunnot Oy

Keuruun Vuokra-asunnot liikelaitos toimii yhtiönä 1.1.2023 alkaen. Yhtiöllä on tällä hetkellä asuntoja 317 kappaletta, joista vapaita asuntoja on 18 kappaletta. Yhtiön on tarkoitus ostaa toimitusjohtajan työpanos kaupungilta.

Tavoitteet vuodelle 2023:

- Käyttöaste 95 %
- Pääoman tuottovaatimus 2 %
- Kiinteistö Oy Kurkihaka ja Asunto Oy Puskuri sulautetaan yhtiöön vuoden 2023 aikana
- Asuntoja, erityisesti Haapamäen asuntoja markkinoidaan aktiivisesti alueen yrityksille ja hyvinvointialueelle.

Muut tytäryhteisöt

Kiinteistö Oy Kurkihaka ja Asunto Oy Puskuri sulautetaan Keuruun Asunnot Oy:hyn vuoden 2023 aikana.

Keuruun Jäähalli Oy:n ensi vuoden tavoitteita ovat omistusjärjestelyjen selkiyttäminen ja taloudellisen tilanteen vakauttaminen.